МАШИНА ТЕРИМИГА ПУХТА ШАЙЛАНАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 171 (7061). 7 сентябрь, 1979 йил. ЖУМА. Баҳоси 2 тийин.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ТОШКЕНТ РАЙОНИ. (Жамоатчи мухбир Т. Исломбоева телефон орқали хабар қилади). Райондаги яна бир хўжалик маррага етди. Собир Раҳимов номли колхоз сабзавоткорлари эл дастурхонига пландаги 6 минг тонна ўрнига 6110 тонна сархил маҳсулот етказиб бериб, бу борадаги йиллик планни ортиғи билан бажардилар. Хўжаликнинг Неъматилла Илҳомов, Соҳиб Муҳамедов, Маннон Эркабоев бошлиқ бригадалари аъзолари уюштирилган социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, айниқса, юқори натижаларни қўлга киритдилар. Бу бригадалар йиллик планни биринчилар қаторида бажариб, умумий ютуққа муносиб ҳисса қўшишди.

Колхоз далаларида сабзавот ҳосилини йиғиб-териб олиш ва давлатга сотиш қизғин давом эттирилаяпти. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан деҳқонлар планга қўшимча равишда яна 2 минг тонна сифатли маҳсулот етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилишди.

ХЎЖАЛИК МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети партиямиз XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, мамлакат халқ хўжалигини планлаштириш, иқтисодий рағбатлантиришнинг барча шаклларидан фойдаланиш, бошқаришнинг янги, прогрессив методларини амалга оширишда истиқболли тадбирларни кўрмоқда. Саккизинчи, тўққизинчи ҳамда ўнинчи беш йилликлар мобайнида мамлакат экономикасининг динамик тараққиётини таъминлаш юзасидан эришилган муваффақиятлар натижасида қудратли ишлаб чиқариш ва илмий-техника потенциали вужудга келди.

Республикамиз, шу жумладан пойтахт областимиз меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори экономикани ривожлантиришда катта ютуқларга эришдилар. Сўнгги ўн йилликда ҳозирги замон талаблари асосида қурилган, янги техника билан қуролланган, материал-техника базаси барча имкониятларга эга бўлган 64 йирик корхона қурилди, қишлоқ хўжалигининг материал-техника базаси мустаҳкамланди, қурилишнинг индустрия даражаси янада юксалди. Ишлаб чиқаришнинг асосий фонди 2,1 марта, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми 95,4 процент, ялпи маҳсулот тайёрлаш 71,5 процент ошди. Областимиз меҳнаткашларининг турмуш маданияти ва фаровонлиги янада юксалди.

Бу кўрсаткичлар социалистик планлаштириш системасининг, совет жамияти ижодий, онгли ва яратувчилик кучларининг афзалликларини беқиёс юксак эканлигини ёрқин кўрсатиб турипти. Бу ютуқлар партиямизнинг иқтисодий сиёсати илмий асосга қурилганлиги, халқимизнинг онгли ва ватанпарварлик меҳнатининг самарасидир.

КПСС Марказий Комитети ишлаб чиқариш кўлами кун сайин юксалиб бораётган ҳозирги вақтда партия, совет, хўжалик ва планлаштириш ташкилотлари эътиборини иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш ҳамда хўжалик механизмини такомиллаштириш ва бу соҳага партия ташкилотлари ҳамда давлат органлари раҳбарлигини кучайтиришга, экономикани бошқаришни ҳозирги юксак талаблар даражасига кўтаришга, планлаштириш ва бошқариш ташкилотлари фаолиятини ишлаб чиқаришни ҳамда қилинаётган ишлар сифатини оширишга, халқ хўжалигида юксак натижаларга эришишга, халқимизнинг шахсий ва умумий талабларини янада тўлароқ қондиришга қаратмоқда.

КПСС Марказий Комитети давлат планлаштириш ташкилотлари ролини янада ошириш масалаларига катта эътибор бериб, уларнинг бутун фаолиятини беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришга, барча имкониятлар ва ресурсларни умумдавлат планларини тўла бажаришга сафарбар этишга, планлаштириш системаси кўрсаткичларини янада яхшилашга қаратмоқда. Меҳнат коллективларида ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш, моддий имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш, асосий фондларни ўз вақтида ишга тушириш партия, совет ва хўжалик ташкилотлари ҳамда планлаштириш ташкилотлари олдида турган ғоят муҳим вазифалар эканлигини уқтириб келмоқда. Иқтисодий имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш ва уларнинг таъсирчанлигини ошириш ҳамда моддий рағбатлантириш амалга оширилаётган ишлар натижаси ва самарадорлиги юксаклигига, планлаштирилган топшириқларни бажаришга ҳамда ишлаб чиқариш якунларининг салмоқли бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Область партия комитети КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг хўжалик механизмини янада такомиллаштириш ҳамда партия ва давлат органларининг бу соҳадаги вазифалари тўғрисидаги қарорларини муҳокама қилиб, тегишли чора ва тадбирлар белгилади. Шаҳар ва район партия комитетлари экономика ва хўжаликни бошқариш даражасини юксалтира бориб, бирмунча муваффақиятларга эришдилар. Тошкент шаҳри, областимизнинг барча район ва шаҳар партия комитетлари, корхоналар, муассасалар ва хўжаликлар партия ташкилотлари Марказий Комитет кўрсатмаларига амал қилиб, хўжаликни бошқариш ҳамда унинг барча механизмларини ишга солиш ва такомиллаштириш юзасидан катта тажриба орттирдилар. Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл, Ангрен, Бекобод шаҳарлари, Тошкент шаҳри районлари саноат корхоналари ишга ижодий ёндошиб, йиллик план ва топшириқларни, социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига эришиш учун партиямиз Марказий Комитетининг ана шу кўрсатмаларига амал қилмоқдалар. Янгийўл шаҳар меҳнаткашларининг қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошлаган ташаббуси эндиликда областимиздагина эмас, республикамизда ҳам жанговар ва сафарбар этувчи шиор бўлиб қолди.

Область партия комитети қарорида айрим шаҳар ва районларда бу муҳим масалага етарли эътибор қилинмаётган, планлаштириш ва бошқаришни истиқболли равишда олиб бормаётган корхона ва муассасалар бор эканлиги кўрсатиб ўтилди. Бу коллективларда ишга ижодий ёндошиш, планлаштиришни тубдан яхшилаш, хўжалик механизмини такомиллаштириш масалаларига аҳамият берилмаяпти. Шунинг учун ҳам уларда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, меҳнат унумдорлиги пасайиб кетмоқда, мавжуд механизмлардан оқилона фойдаланилмаяпти, фан ва техника янгиликларини кенг пропаганда қилмаслик ҳоллари юз бермоқда, давлат ва меҳнат интизоми мустаҳкам эмас. Кадрларнинг планлар ва тузилган шартномаларни сўзсиз бажаришдаги масъулияти устидан қаттиқ контроллик ўрнатилмаган.

Областимиз саноат корхоналарининг ходимлари ва қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил катта марраларни эгалламоқчилар. Ҳамма ерда меҳнат ғайрати жўш урмоқда. 1979 йил планлари ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун қизғин кураш бормоқда. Саноатчиларимиз саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари кўп миқдорда маҳсулот реализация қилинди. Қишлоқ хўжалик ходимлари бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини, табиий офатларни мардонавор енгиб, зиммага олинган социалистик мажбуриятни шараф билан адо этиш учун бутун куч ва ғайратларини, маҳорат ва тажрибаларини ишга солмоқдалар. Партия ташкилотлари халқимизнинг коммунистик мўл-кўлчиликни яратиш йўлида қилаётган меҳнатларига бош бўлишлари, янги ташаббуслар ва ҳаракатларни кенг пропаганда қилиб, омма ўртасидаги сиёсий ташкилотчилик ишларини янада юксак даражага кўтаришлари лозим.

Шаҳар, район партия комитетлари, шаҳар, район ижроия комитетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари хўжаликни бошқаришдаги фаолиятларини янада юксалтиришлари ва бу масалага катта сиёсий хўжалик масаласи нуқтаи назаридан ёндошишлари керак.

Беш йилликнинг тўртинчи йили саноат, қишлоқ хўжалиги, маданий қурилиш, мамлакат халқ хўжалигининг барча тармоқларида қувончли йил, улкан чўққилар забт этилган, юксак марралар сари шаҳдам одим ташланган зафарли йил бўлсин.

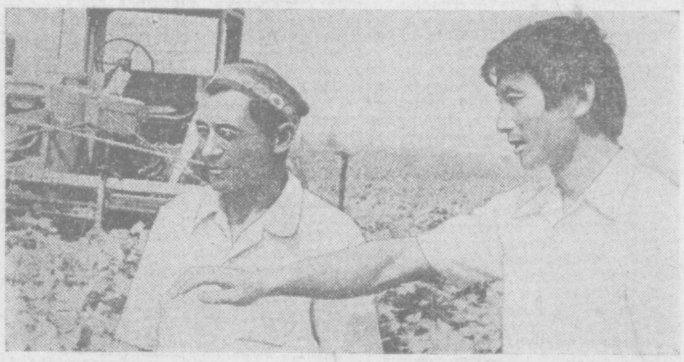

Ўрта Чирчиқ райони пахтакорлари ғўзага ишлов бериш далаларни бегона ўтлардан тозалаш билан биргаликда ҳосил йиғим-теримига ҳам тайёргарлик кўрмоқдалар. Суратларда: Энгельс номли колхознинг 50 центнерчи бригада бошлиғи А. Кан механизатор Ж. Эргашев билан ғўза культивациясини ўтказиш тўғрисида суҳбатлашишмоқда; Ленин номли колхоз партком секретари ўринбосари С. Алменқулов, халқ контроли группаси раиси А. Далаев ва бригада бошлиғи Б. Исматовлар ғўзанинг ҳосил тўплашини кўздан кечирмоқдалар.

У. Ҳамидов фотолари.

МУСОБАҚАДОШЛАР

1-«ПИСКЕНТ» совхозининг 4-бўлимидан Ҳ. Жавлиев ва Ж. Усанов ўртоқлар бошлиқ бригадалар кўп йиллардан буён бир-бирлари билан мусобақалашиб келадилар. Ҳар икки бригада пахта майдони 110 гектардан. Ўтган йили Жавлиев бригадасида 36 центнердан ҳосил олинди. Бу йилги мақсад 40 центнер. Усанов бошлиқ бригада аъзолари ҳам ана шу юксак маррани кўзлаб меҳнат қилишмоқда.

Мусобақадошлар доимо бир-бирларининг ишларидан хабар олиб туришади.

Айни кунларда уларнинг далаларида бўлган киши деҳқон меҳрига қонган ғўзалардаги бўлиқ кўсакларни кўриб қувонади. Миришкор деҳқонлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик тўғрисидаги қарорига амал қилган ҳолда ғўза парваришини давом эттириб йиғим-теримига ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

С. АҲМЕДОВ.

ТЕМИР ЙЎЛЛАР УЧУН МУТАХАССИСЛАР

Янги темир йўл транспорти техникуми сентябрдан бошлаб Ўрта Осиё темир йўлида ишлаш учун ўрта бўгин мутахассислар тайёрлаб чиқара бошлади. Бу техникум Тошкент яқинидаги Ховос посёлкасида ташкил қилинди. Ҳозирча ўқув программаси икки профилга — тепловоз хўжалиги ва темир йўллардан фойдаланиш профилига бўлинади. Келгусида техникумда темир йўлларда ишлайдиган кадрларни тайёрлаш анча кенгайтирилади.

Янги ўқув юрти — махсус ўрта маълумотли темир йўлчилар тайёрлайдиган Ўзбекистондаги учинчи билим даргоҳидир. Илгари ана шундай техникумлар Тошкентда ва Самарқандда ташкил қилинган эди. (ЎзТАГ).

ЎРТОҚ Г. А. АЛИЕВГА МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Л. И. Брежнев 6 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиевга Ленин ордени билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва болға» олтин медалини топширди.

Залда В. В. Гришин, А. А. Громико, А. Н. Косигин, Г. В. Романов, М. А. Суслов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, М. С. Горбачев ўртоқлар, шунингдек КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе ҳозир бўлдилар.

Мукофот топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз Гейдер Алиевич!

Сизнинг Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари лавозимидаги фаолиятингиз Ватаннинг олий мукофоти билан тақдирланди: Сизга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди, Ленин ордени билан «Ўроқ ва болға» олтин медали топширилади.

Сиз, СССР Олий Совети Президиумининг фармонида айтилганидек, «Республика коммунистларини ва барча меҳнаткашларини партия XXV съездининг халқ хўжалигини ривожлантиришга, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, барча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш планлари ва социалистик мажбуриятларни йил сайин тўла ва ошириб бажаришни таъминлашга оид қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар қилиш соҳасидаги катта ташкилотчилик ва сиёсий ишингиз учун» мукофотландингиз.

Шу таърифнинг ўзи бу мукофотнинг катта ва чуқур маъноси борлигини кўрсатиб турибди. Бунда, Гейдер Алиевич, шахсан Сизнинг зўр ғайрат билан қилган муваффақиятли ишингизгина эмас, шу билан бирга Совет Озарбайжони барча коммунистларининг, ҳамма меҳнаткашларининг партия энг муҳим қарорларини бажариш, ўз республикасини ҳар томонлама ривожлантириш, бутун совет ватанимизнинг бойлиги ва қудратини кўпайтириш соҳасидаги катта ютуқлари ҳам тақдирланди.

Шу сабабли ўйлайманки, сизнинг мукофотланишингизни Озарбайжоннинг барча меҳнаткашлари ўзларининг меҳнатдаги хизматлари ва муваффақиятларининг ҳам эътирофи деб билиб мамнуният билан кутиб оладилар.

Аммо одамлар кенг оммасининг ижодий куч-ғайратлари чинакамига самарали бўлмоғи учун уларни моҳирона ташкил этиш ва уларга тўғри раҳбарлик қилиш керак бўлади. Партия билан халқнинг ишончига сазовор бўлган раҳбарларга кўп нарса боғлиқ бўлади ва кўп нарса керак ҳам бўлади.

Улар ўз олдиларида турган вазифаларнинг моҳиятини ва бу вазифаларни ҳал этишнинг энг яхши йўлларини одамларга равшан ва тушунарли тарзда етказа билишлари керак.

Улар одамларнинг эҳтиёжлари, орзулари ва имкониятларини тушунишлари зарур, Ленин партияси билан совет халқи ўз олдига қўйган мақсадларнинг улуғлиги ва олижанoблигини тушунтириб, одамларнинг қалбини аланга олдиришга қодир бўлишлари лозим.

Улар ташкилотчилик талантига эга бўлишлари, зарур қатъият ва изчиллик, ишда аниқлик ва талабчанлик соҳиби бўлишлари лозим.

Мамнуният билан таъкидлаш мумкинки, Гейдер Алиевич, Сиз Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетига 10 йил давомида раҳбарлик қилган вақтингизда коммунист раҳбар учун зарур бўлган фазилатларни яққол намоён этдингиз. Сиз Озарбайжон меҳнаткашлари эришган яхши ва барқарор натижаларга катта ҳисса қўшдингиз ва мавжуд камчиликларни тугатиш учун, етилган катта вазифаларни ҳал этиш учун кўп иш қилаяпсиз.

Мукофотнинг боиси мана шу. Бу — муносиб мукофот, Гейдер Алиевич. Шу мукофотни сизга топширар эканман, шу ерда ҳозир бўлган барча ўртоқлар номидан ва шахсан ўз номимдан сизни астойдил табриклайман ҳамда партия ва мамлакат учун жуда зарур бўлган ишингизда сиҳат-саломатлик ва янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

* * *

Ўртоқ Г. А. Алиев жавоб нутқи сўзлади

Г. А. АЛИЕВ нутқи

Азиз Леонид Ильич!

Азиз ўртоқлар!

Улуғ Ленин номи билан аталган орденни, «Ўроқ ва Болға» олтин медалини зўр қувонч ва астойдил ҳаяжон туйғуси билан қабул қилар эканман, менинг камтарин меҳнатимга шу қадар юксак баҳо берилгани учун, Леонид Ильич, Сиз айтган самимий, сидқидил сўзларингиз учун чин кўнгилдан миннатдорчилик ва астойдил ташаккур изҳор этаман.

Бу мукофотни жонажон коммунистик партияга тўлатўкис мансуб деб ҳисоблайман, Озарбайжон партия ташкилотининг, республика барча меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги фаолиятига берилган юксак баҳо деб, партия билан ҳукуматнинг озарбайжон халқига, республикамизга оталарча ғамхўрлиги ва доимий эътиборининг янги ифодаси деб биламан.

Озарбайжон меҳнаткашларининг муваффақиятлари совет халқи буюк зафарларининг, мамлакатимиз коммунизм йўлида шитоб билан қилаётган ҳаракатининг бир қисмидир. КПСС Марказий Комитетининг 1964 йил октябрь Пленумидан бери ўтган 15 йил шу йўлдаги жуда муҳим босқич бўлиб қолди. Бу даврда КПССнинг совет жамияти турмушидаги раҳбарлик роли янада ошди, мамлакатда ва партияда амалий, ижодий вазият қарор топди, кўп миллатли давлатимиз халқларининг дўстлиги ва қардошлиги мустаҳкамланди, ватанимизнинг иқтисодий потенциали ва мудофаа қудрати ошди, халқ фаровонлиги муттасил ўсди, Совет Иттифоқининг халқаро позициялари кучайди, тинчлик учун, кескинликни юмшатиш учун изчил кураш давом эттирилди.

Эришилган ютуқларнинг ҳаммаси партия ленинчи Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси самарали фаолиятининг, коллектив ақл-заковатининг натижаси эканини совет кишилари яхши биладилар. Мана шуларнинг ҳаммасида партиямизнинг синалган раҳбари, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси Леонид Ильич Брежневнинг роли жуда каттадир. Леонид Ильич Брежнев ўзининг инсон бахт-саодати йўлидаги, ер юзида тинчлик йўлидаги, коммунизм идеалларининг тантанаси йўлидаги тинимсиз фаолияти туфайли бутун совет халқининг меҳр-муҳаббатига; бутун дунёда таҳсин ва юксак обрў-эътиборга сазовор бўлди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси составида бўлиш, азиз Леонид Ильич, сизнинг раҳбарлигингизда ишлаш, меҳнат қилиш ва чинакам ленинча иш услубини ўрганиш мен учун катта шарафдир. Сиз айтган эзгу тилаклар бизнинг масъулиятимизни янада баланд кўтаради, 1979 йил планлари ва социалистик мажбуриятларини, бутун ўнинчи беш йилликни бажариш учун курашда Озарбайжон партия ташкилотига, барча меҳнаткашларига катта омил ва ёрдам бўлади.

КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга ваъда бериб айтаманки, менга билдирилган ишончни амалий ишим билан, бутун умрим давомида оқлаш учун куч ва ғайратни аямайман. Сизларга кўпдан-кўп раҳмат.

* * *

Залда ҳозир бўлган кишилар ўртоқ Г. А. Алиевни ватаннинг юксак мукофоти билан самимий муборакбод этдилар. Улар Г. А. Алиевга сиҳат-саломатлик, Коммунистик партия билан совет халқининг манфаатлари йўлидаги фаолиятида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН 3 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

РАЙОНЛАР	Дағал озуқа: Топшириқ	Дағал озуқа: бажарилиши	Бажарилиш проценти	Шу жумладан: хашак процент ҳисобида	Шу жумладан: сенаж процент ҳисобида	Ўт уни тайёрлаш процент ҳисобида
Калинин	50,4	47,2	94	90	107	97
Оҳангарон	101,7	77,7	76	56	96	23
Бўстонлиқ	62,0	47,4	76	66	102	55
Оққўрғон	53,9	40,5	75	71	102	76
Тошкент	41,8	31,5	75	60	91	78
Чиноз	75,1	55,8	74	65	103	56
Орджоникидзе	44,6	33,0	74	43	100	75
Ғалаба	78,8	57,2	73	84	102	89
Бўка	55,0	40,0	73	67	100	69
Пискент	47,1	32,3	69	39	100	80
Коммунистик	95,8	64,7	67	60	101	43
Янгийўл	53,9	35,6	66	47	100,6	61
Бекобод	72,4	47,3	65	42	109	76
Ўрта Чирчиқ	67,6	42,4	63	42	102	71
Область бўйича:	900,0	652,6	72	60	101,1	64

ЭСДА ҚОЛАДИГАН МАРОҚЛИ КЎРГАЗМА

ПЛОВДИВ, 6 сентябрь. (ТАСС). Ҳозир халқаро ярмарка ўтказилаётган кўҳна болгар шаҳри — Пловдивнинг каттакон майдони марказида муҳташам меъморчилик намунаси бўлган иморат қад кўтариб турибди. Бу ерга келаётган одамлар оқими эртадан кечгача тинмайди. Улар совет павильонини завқ билан томоша қилмоқдалар. Ҳозиргача бу павильонни шаҳарнинг ўн минглаб аҳолиси ва меҳмонлари кўздан кечирди.

Павильоннинг иккинчи қаватидаги минг квадрат метр келадиган майдонда Ўзбекистон ССРнинг мазмундор ва мароқли кўргазмаси жойлашган. Анъанага кўра, ҳар йили ярмаркада Совет иттифоқдош республикаларидан бири мустақил кўргазма намойиш қилади. Бу сафар серқуёш Ўзбекистон ўзининг экономика, фан ва техника, маданият соҳасидаги ютуқларини кўрсатмоқда.

Кўргазмада республиканинг асосий бойлиги — пахтага катта ўрин берилган. Пахта терадиган, тозалайдиган ва қайта ишлайдиган машиналар кўргазмага қўйилган. Ўзбекистоннинг саноат маҳсулотлари, халқ усталари санъатининг ранг-баранг намуналари, кўзни қамаштирувчи керамика, газлама, гилам, идиш-товоқлар томошабинларни лол қолдирмоқда. Республика озиқ-овқат саноати ҳам ўзининг кўпгина маҳсулотини кўз-кўз қилмоқда. Мўъжазгина «чойхона»да роҳатижон кўк чойдан ичиш мумкин.

Ўзбекистон ССР кўргазмасини ярмарканинг биринчи куни БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг раиси Т. Живков, Болгариянинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари кўздан кечириб, унга юқори баҳо бердилар.

— Одатга кўра, СССР республикаларидан бири — Ўзбекистон ССР совет павильонида ўз кўргазмаси билан қатнашаётганлиги қувончлидир,— деди Т. Живков.— Мен бу республикага борганман, унинг жуда катта имкониятлари ва ютуқларини биламан. Ўзбекистон кўргазмаси — барча республикаларни, ҳамма миллатларни ҳар тарафлама ривожлантириш учун шароит яратиб бераётган КПСС билан Совет давлати ленинча миллий сиёсатининг яна бир яққол далилидир.

Томошабинлар, болгар газеталари Ўзбекистон кўргазмасини эсда қоладиган мароқли кўргазма деб атамоқдалар. Пловдивдаги «Тракия» аграр-саноат комплексининг зоотехниги Таня Титова бундай деди: Мен бу ерда кўрганларимга мафтун бўлдим. Кўргазмага қўйилган буюмларда бутун халқнинг катта маҳорати, унинг руҳий бойлиги ва анъаналари акс этган. Кўп миллатли совет мамлакатидаги аҳил оилада бу бойлик ва анъаналар равнақ топганлиги кўриниб турибди.

«Бизнинг Ўзбекистон ССР билан болгарлар диёридаги учрашувимиз жуда ёқимли бўлди,— деб ёзади «Отечествен фронт» газетаси.— Биз Ўзбекистоннинг ютуқларини кўрдик, бу ютуқларга Ўзбекистон ишчилар синфи, деҳқонлари ва меҳнаткаш зиёлиларининг фидокорона меҳнати туфайли эришилган, амалдаги ленинча миллий сиёсат деб мана шуни айтадилар».

В. БЕСКРОМНИЙ.

СОВЕТЛАР ҲАЁТИ

ЧИРЧИҚ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

БОЛАЛАР — КЕЛАЖАГИМИЗ

Химиклар шаҳри Чирчиқда халқаро Болалар йили муносабати билан кўплаб ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозир бу ерда 53 та болалар боғча ва яслилари ишлаб турибди. Шаҳарнинг энг сўлим жойларида барпо этилган бу муассасаларда меҳнаткашларнинг 10 мингдан зиёд фарзанди тарбияланаётир. Кейинги йиллар ичида 560 ўринли 2 та болалар комбинати фойдаланиш учун топширилди.

Шаҳар халқ маорифи бўлими боғчалар мураббияларининг билим даражасини ошириш, болалар муассасаларида кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш устидан мустаҳкам назорат ўрнатмоқдалар. Ҳозирги кунда кичкинтойлар муассасалари раҳбарлари ва тарбиячиларининг асосий қисми олий ва ўрта махсус маълумотли кишилардир.

Мактабгача болалар муассасаларининг моддий базасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам сезиларли тадбирлар амалга оширилди. Бу йил уларнинг 27 таси сифатли капитал ремонтдан чиқарилди.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг халқаро Болалар йили муносабати билан мактабгача тарбия муассасалари фаолиятини янада яхшилашга бағишланган кенгашида ана шулар қайд этилди. Кенгаш бу соҳада амалга оширилиши лозим бўлган кўпгина вазифаларни ҳам белгилаб берди. Болаларга медицина хизмати кўрсатишни янада такомиллаштириш лозим. Жисмоний тарбия савиясини янада кўтариш, болалар боғчалари ва яслилари қурилишида буни ҳисобга олиш лозим. Болалар билан ишлашга энг муҳим, биринчи галдаги вазифа сифатида қараб, тарбия процессларини тубдан яхшилаш даркор. Шаҳар ижроия комитетининг кенгаши бу соҳага алоқадор ташкилот ва муассасаларнинг зиммасига ҳам тегишли вазифаларни юклади.

ПЛАНЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ЭРИШАЙЛИК

Шаҳар ижроия комитети мавжуд саноат корхоналари, ташкилот ва муассасаларда давлат планларининг бажаришни ўз йиғилишларида кўриб бормоқда. Яқинда ижроия комитет аъзолари шаҳардаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1976—1980 йилларга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс планларининг бажарилишини қараб чиқди.

Коллективда социалистик мусобақанинг тобора авж олдирилаётганлиги туфайли йил сайин иш сифати ва самарадорлик ортаётир, асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича белгиланган планлар муваффақиятли бажарилмоқда. 1979 йилнинг ўтган ярим йиллиги мобайнида пландан ташқари 1035 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, 930 минг сўмлиги реализация қилинди. 7 хил маҳсулот давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

Турар-жой, маиший-маданий қурилишларга эътибор кучаймоқда, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тадбирлари муваффақиятли амалга оширилмоқда. Кейинги уч йил мобайнида 48233 квадрат метр турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Маданият саройи капитал ремонтдан чиқарилди, турар-жой массивлари, 10 та спорт майдончаси қурилди. Ҳар йили 4 мингга яқин ишчи-хизматчи даволаниш муассасаларида ўз саломатлигини яхшиламоқда.

Шу билан бирга давлат планларини бажариш соҳасида айрим камчиликлар ҳам мавжуд. Кўзда тутилган баъзи бир объектлар қурилиши чўзилиб кетяпти. Умумий овқатланиш ва ёзги саломатлик муассасалари қурилишларида санитария-техник аҳвол кўнгилдагидек эмас. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми даражасини янада юксалтириш лозим.

Халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети шу муносабат билан «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг раҳбарларига план-кўрсаткичларини ойма-ой бажариб бориш устидан мунтазам назорат ўрнатиш, социалистик мусобақани тобора авж олдириш, объектлар қурилишини белгиланган муддатларда тугаллаш вазифасини топширди.

КЎЧАЛАРИМИЗ ЯНАДА ОБОД БЎЛСИН

Шаҳарда турар-жой биноларидан фойдаланиш ва уни кўз-қорачиғидай асраш кун тартибидаги асосий масалалардан биридир. Депутатлар ва жамоатчи активлар бу соҳадаги вазифаларни тез-тез муҳокама қилиб, кўнгилдагидек натижаларга эришмоқдалар.

Яқинда шаҳар ижроия комитети турар-жой, коммунал хўжалик ташкилотларининг уй-жой фондларидан фойдаланиш сифатини ошириш соҳасидаги ишларини таҳлил қилди. Шаҳарда санитария ҳолатини яхшилаш ва ободонлаштиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. 1-, 3-, ва 4-микрорайонларда бу соҳадаги хизмат яхши йўлга қўйилган. Кўплаб дарахтлар, яшил тўсиқлар, ва турли гул кўчатлари ўтказиляпти.

Турар-жойлардан фойдаланиш идораларининг ходимлари жамоатчилик ўртасида катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Шаҳар аҳолиси ўртасида шу йилнинг иккинчи квартали давомида 30 та лекция ўқилиб, турли мавзулардаги 85 та суҳбат ташкил этилди.

Иккинчи кварталда капитал ремонт плани 102,3 процент қилиб бажарилди. 84 та квартира ремонтдан чиқарилди, 34 та уйдаги инженерлик қурилмалари текшириб чиқилди. Турар-жой биноларини қишга ҳозирлаш ишлари асосан тугалланди. Кўплаб ариқ ва зовурлар тозаланиб, уларнинг атрофлари кўкаламзорлаштирилди. Шаҳар турар-жой бошқармасига қарашли 3-турар жойлардан фойдаланиш идорасининг коллективи айниқса катта ютуқларга эришаётир.

Аммо айрим турар-жойлардан фойдаланиш идораларида ҳали ҳам камчиликлар мавжуд. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли материаллар комбинатининг турар жой идораси, 2-ЖЭК коллективлари капитал ремонтларни ўз муддатларида тугатишмади. Баъзи жойларда территорияларнинг санитария-гигиена ҳолати қониқарсиз аҳволда.

Шаҳар ижроия комитети ана шу камчиликларни тугатишни тегишли идора ва корхоналар зиммасига юклади.

Ж. РОХАТОВА,
А. БОБОБЕКОВ.

Чирчиқдаги капролактам ишлаб чиқариш комплекси қурилиши жадал суръат билан давом этмоқда. Айни кунларда ускуналарни монтаж қилиш бошланди. Суратларда: технологик ускуналарни монтаж қилиш пайти. Илғорлар — қурилиш бошқармасининг бошлиғи Э. Гриннин, монтажчилар бригадири Н. Соколов, прораб Р. Ролоф.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

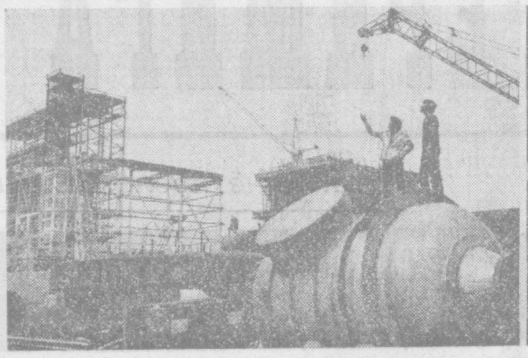

72 МИНГ ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАЙМИЗ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бу йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга пухта ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарори барча колхозлар, совхозлар, пахта тайёрлаш корхоналари қатори Янгийўл пахта заводи коллективи томонидан зўр қониқиш билан кутиб олинди. Ишчи-хизматчилар янги «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Завод директори **Турсун ИСҲОҚОВ** бу ҳақда мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Республика партия ва ҳукумати қарорида бу йил мислсиз мураккаб шароитларда етиштирилган «оқ олтин»ни териш ва тайёрлашнинг қисқа муддатларда ўтказишнинг аниқ режалари белгилаб берилди. Ишни шу қарор асосида ташкил этиш, унинг йўл-йўриқларига амал қилиш жуда яхши самара бериши аниқ. Шунинг учун ҳам заводимиз ва тайёрлов пунктларимиз ишчилари, қуритиш-тозалаш цехлари коллективлари ўз ишларини шу қарор асосида ташкил этмоқдалар.

Коллективимиз ўтган хўжалик йилида тайёрланган пахтани қайта ишлашни тугатиши билан янги мавсумга ҳозирлик кўра бошлади. Биз бу ишларни июнь ойидаёқ бошлаб юбордик. Барча тайёргарлик ишларини асосан ремонт-механика цехи коллективи олиб борди. Айни вақтда корхонамизнинг етакчи касб эгаси бўлган ишчилари ҳам бу ишга ёрдамлашдилар. Ҳаммаси бўлиб 130 киши янги мавсумга ҳозирлик кўришда иштирок этди. Бу олдинги йиллардагига нисбатан бир мунча кўпдир.

Ҳаммага маълумки, 1979 йил баҳори пахта учун жуда ноқулай келди, пахтакорларнинг юмушини кўпайтириб юборди. Лекин азамат «олтин қўл»ли деҳқонларимиз барча қийинчиликларни мардонавор енгдилар. Пахтадан мўл ҳосил тўпламоқда. Орадан саноқли кунлар ўтгач, уни йиғиб-териб олиш ишлари оммавий бошлаб юборилади. Биз ҳам бу мавсумга тайёргарлик ишларини деярли тугатиб қўйдик.

Корхонамизда иш шароитларини яхшилаш, терилган ҳосилни куну-тун қабул қилишни ташкил этиш, қуритиш-тозалаш цехларини тахт қилиш билан боғлиқ бўлган катта ҳажмдаги тадбирлар амалга оширилди. «Интернационал» пунктида янги сушилка қурилди. Шундай қилиб сушилкалар сонини 7 тага етказдик. Улар бир соатда 50—60 тонна пахтани қуритиб беради. Заводнинг тозалаш цехида иш шароитини яхшилашга қаратилган яна бир тадбир кўрилди. Чангни камайтириш мақсадида янги циклон ўрнатилди. Завод ва тайёрлов пунктларидаги бунт майдончалари тахт қилиб қўйилди. Қўшимча янги майдончалар тайёрланди. Фартуклар етарли ғамланди. Барча механизация ва транспорт воситалари ремонтдан чиқарилди.

Коллективимизнинг ажойиб анъанаси бор. Ҳар йили йиғим-терим ишлари бошланиши арафасида тайёрлов пунктларининг мудирлари, лаборатория ходимлари ва бошқа мутахассисларимиз колхоз-совхозларга боришади. Пахтакорлар ўртасида ҳосил йиғим-теримида сифатга эътибор бериш лозимлигини тушунтиришади. Чунки, сифатсиз пахта кўпинча қўлни ушлайди, уни тозалаш учун ортиқча ишчи кучи ва вақт сарфлашга тўғри келади. Айниқса, трактор ёғи оқишининг олдини олиш лозим. Бир томчи ёғ бир неча килограмм пахтани бракка чиқариши, яроқсиз ҳолга келтириши мумкин. Шунинг учун йиғим-терим вақтида бунга алоҳида эътибор бериш лозимлиги уқтирилади.

Сўнгги йилларда пахта тайёрлаш соҳасида янги прогрессив усуллар қўлланилмоқда. Булардан бири бригада усулидир. Бу усулнинг афзалликлари яққол кўзга ташланмоқда. Уни қўлланиш аввало, ҳар бир бригада топшираётган пахтанинг сифатини аниқ белгилаш имконини бераяпти. Ўтган йили қатор хўжаликлардан пахта қабул қилишда бунга амал қилинган эди. Уни янада кенгайтирамиз. Свердлов номли, «Интернационал», Ўзбекистон, Янгибозор пахта тайёрлаш пунктларида у қўлланилади. Қатор бригадалар пахтаси айрим бунтларга қабул қилиниб, улар билан ҳисоб-китоб ишлари ҳам алоҳида-алоҳида амалга оширилади.

Шу ерда бир фикрни айтиб ўтмоқчиман. Ҳозирги вақтда бригада усулини жорий қилишни янада кенгайтиришга тўсқинлик қилаётган айрим сабаблар ҳам бор. Аввало бунинг учун жой етишмаяпти. Агар жой кенг бўлиб, янги-янги бунт майдончалари ташкил этилса, бригада усулини янада кенгроқ қўлланиш мумкин бўларди. Лекин ҳозирча қўшимча жой бўлмай турипти. Аммо бунга қарамай бригада усулини жорий қилишнинг барча имкониятларидан фойдаланишга ҳаракат қиламиз.

Фурсатдан фойдаланиб пахта тозалаш саноати ходимлари ишини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган айрим мулоҳазаларни баён этмоқчиман. Ҳозир бизга Янгийўлдаги қатор автомобиль корхоналари, жумладан, 107, 121-автобазалар транспорт хизмати кўрсатмоқда. Тўғри, уларнинг ишидан нолисак ўринсиз бўлади. Кўпинча зарур миқдордаги автомобилларни юбориб туришади. Лекин, бу автомобиллар турли хил юкларни ташишда фойдаланилмоқда. Уларда шағал, ғишт, қум, тош ва бошқа шу каби юклар ҳам ташиляпти. Пахта ҳам шундай машиналарда ташиляпти. Бу пахта сифатига салбий таъсир қилмоқда. Чунки, юқоридаги юкларнинг қолдиқлари пахтага ҳам аралашиб кетяпти. Натижада «оқ олтин» маълум даражада ифлосланмоқда, қум-шағал эса пахта тозаловчи ва тола ажратувчи машина-механизмларнинг айрим қисмларини тез ишдан чиқариб қўймоқда.

Бизнингча, республика миқёсида фақат пахта ташишга ихтисослашган транспорт хўжалиги ташкил этиш зарур бўлиб қолди. Илгари шундай хўжалик бўлар эди. Ихтисослашган «Узхлоптранс» бирлашмаси ташкил этиш керак. Бу пахта тозаловчиларга транспорт хизмати кўрсатишни яхшилашга, пахтанинг турли хил чиқиндилар билан ифлосланишининг олдини олишга ёрдам берарди.

Пахтамиз ва ундан ишлаб чиқарилган тола сифати йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Шунинг учун ҳам мижозлар тобора кўпаймоқда. Биргина заводимизни олиб кўрайлик. Коллективимиз қўлидан чиқаётган пахта толаси ва момиқ жуда кўп хорижий мамлакатларга ҳам етказиб берилмоқда. У барча маҳсулотимизнинг 68—70 процентини ташкил этмоқда. Бошқа пахта тозалаш заводлари коллективлари ҳам чет эллик мижозларига кўплаб «оқ олтин» толаси жўнатишяпти. Шунга қарамай бундай харидорлар тобора кўпроқ тола ва момиқ харид қилиш истагини билдиришяпти.

Демак, пахтакорларимиз етиштирган «оқ олтин» толаси сифати жаҳон стандартлари даражасида бўлмоқда деб бемалол айтишимиз мумкин. Лекин, бу ҳеч инобатга олинмаётганлиги ажабланарли бир ҳолдир. Шу вақтгача бирор корхона ишлаб чиқарган толага Давлат Сифат белгиси берилганича йўқ. Ваҳоланки, бундай юксак тақдирга эришиш ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг эзгу нияти. Давлат сифат белгисини олишдан моддий манфаат ҳам кўрилади. Сифатли маҳсулотга қўшимча ҳақ тўланади. Демак, шундай экан, пахта тозалаш саноати ходимларининг бу мулоҳазаларини ҳам ҳисобга олиш керак. Ишлаб чиқараётган энг яхши тола ва момиққа давлат сифат белгиси бериш масаласини ўйлаб кўриш вақти етиб келди.

Ҳар йили янги мавсумга тайёргарлик ва ишлаб чиқариш давомида эҳтиёт қисмларнинг камчиллиги сезилади. Бу ишимизга салбий таъсир кўрсатмоқда. Арзимаган айрим деталлар ёки қисмларнинг йўқлиги оқибатида бутун-бутун агрегатлар ва машина-механизмлар соатлаб, кунлаб бекор туриб қолади. Бундай қисмларни имкони борича ўзимизда тайёрлашга ҳаракат қиламиз. Лекин кўпчилик деталлар ва қисмларни тайёрлаш қўлимиздан келмайди. Бу масалада тартиб ўрнатиш учун, бизнинг фикримизча, пахта тозалаш саноати корхоналарига эҳтиёт қисмлар ва деталлар етказиб берувчи махсус корхона ташкил этиш керак. Давр шуни тақозо этмоқда. Ҳозирги вақтда бундай қисмларни «Узбекхлопкомаш» заводи етказиб бераяпти. Лекин, у эҳтиёжни тўла қондиролмаяпти. Бу ерда мўмай даромад келтирадиган кўпроқ тайёр асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришга эътибор берилмоқда. Эҳтиёт қисмларни тайёрлаш эса иккинчи даражали иш деб қаралмоқда. Бу пахта тозалаш саноати корхоналари коллективлари учун қўшимча қийинчиликлар вужудга келтирмоқда. Уни бартараф этиш мақсадида бутун мамлакатимиздаги пахта тозалаш корхоналарига деталлар ва эҳтиёт қисмлар етказиб берувчи ихтисослашган заводни ташкил этиш лозим.

Коллективимиз янги пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарликни тўла тугаллади. Завод ва барча пунктларимиз бўлса ҳозироқ «оқ олтин»ни қабул қилиб олаверади. Биз деҳқонларимизнинг машаққатли меҳнати, пешона тери билан етиштирилган пахтанинг 72 минг тоннасини, зарур бўлса ундан ҳам кўпроғини тез ва соз тайёрлаш учун бутун куч-ғайратимизни сафарбар этамиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

ИШЧИ ЎРИНБОСАРЛАРИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 243-граждан авиацияси заводи ҳузуридаги 121-ҳунар техника билим юртида янги ўқув йили зўр уюшқоқлик билан бошланди.

Бу маскан шаҳримиздаги йирик кадрлар ўчоғи сифатида танилган. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР ҳунар-техника таълими системасида ўқувчиларни ўқитиш ва тарбиялаш жараёнини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори талаблари асосида бу ерда талайгина тадбирлар белгиланди. Муносиб ишчи кадрлар тайёрлаш сифати ортиб, таълим-тарбия ишлари янада яхшиланди.

Билим юртининг тарих ўқитувчиси Дмитрий Михайлович Гриценко бой тажриба орттирган мураббийлардан. У ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, муносиб ишчи кадрлар етказиш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётир. У ёшларни ҳунар эгаси бўлишга, ўқишда, аҳлоқда ўзини кўрсатишга доим даъват этади.

Билим юрти 1974 йилда ташкил қилинган эди. Уни тугатганлар авиаремонт заводи ва Иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларига ишга юборилди.

Ҳар сафардагидек бу йил ҳам учувчи аппаратларни йиғувчи, электромонтажчи, слесарь, токарь ва бошқа касблар бўйича машғулотлар олиб борилади.

Билим даргоҳига ишлаб чиқариш мураббийлари ҳам келиб туришади. Шулардан Вера Петровна Еганова Улуғ Ватан урушида Белоруссия фронтида партизанлар отрядида алоқачи бўлиб ишлаган.

Билим юрти ўқув-тарбия ишларини яхшилаш борасида республика, шаҳар бўйича ўтказилган кўрик-мусобақаларда муносиб ўрин олиб келаётир. Ҳозир кадрлар ўчоғида чолғу ансамбли, спорт базаси ва турли тўгараклар ишлаб турибди.

Э. МАМАЖОНОВА.

ЖЎШҚИН ҲАЁТ БЎСАҒАСИДА

Ёзги таътилнинг сўнгги кунлари давом этаётган бир вақтда биринчи сентябрга қизғин ҳозирлик кўрилди. Болалар боғчалари тайёрлов группаларида мактабга кузатиш эрталиклари бўлиб ўтди. Сифатли ремонтдан чиққан, янги ишга тушган билим ўчоқларидаги фан кабинетлари ва ўқув лабораториялари зарур техника воситалари билан жиҳозланди.

Ҳунар-техника таълими системасида ҳам кўпгина ибратли тадбирлар амалга оширилди. Янги ўқув йилига армуғон сифатида қатор билим юртлари очилди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида машғулотлар бошланганига бир неча кун бўлди.

МЕҲРИБОНЛАР ОҒУШИДА

Саломат МАЪДИЕВА,
Оржоникидзе районидаги 1-марказий экспериментал база боғчасининг мудираси.

БИРИНЧИ сентябрнинг қувончи ўзгача бўлади. Мактаб остонасига илк бор қадам қўяётган жажжи ўғил-қизлар айниқса бу кунни сабрсизлик билан кутишади.

Бу йил ҳам боғчамиз илмга чанқоқ болаларнинг навбатдаги группасини мактабга кузатди. 30 га яқин кичкинтойга йўлланма бердик. Улар районимиздаги 3, 18-мактабларда таҳсил кўришади.

Бугунги боғча тарбияланувчилари зеҳни ўткир, қобилиятли, техникага қизиқувчан, кўп нарсани билишга интилувчан болалардир. Шунинг учун улар билан турли мавзуларда машғулотлар олиб боришга тўғри келади.

Тайёрлов группаси болаларини мактабга ҳозирлашда тарбиячиларимиз бой педагогик тажрибаларини ишга солдилар. Айниқса, Е. Каримова ташкил этган машғулотлар кичкинтойларда ўқишга бўлган қизиқишни оширишга яхши ёрдам берди. Музика раҳбари В. Капилова ҳам тайёрлов группаси билан яқиндан иш олиб борди. Ўғил-қизларни сеҳрли музика оламига етаклашда, уларда нафосат туйғусини ўстиришда бу моҳир педагогнинг хизмати катта бўлди. Шунингдек, Э. Жалилова, Ш. Жунайдуллаева, Г. Имомбоева каби тарбиячилар ҳам болаларнинг севимли опахонларига айланиб қолишди. Район халқ маорифи бўлимининг методисти А. Қортикова ўзининг қимматли маслаҳатларини берди.

Боғча методика кабинетида бўлсангиз, мактабга учирма қилган болалар томонидан ясалган турли буюмлар билан танишасиз. Кабинет шкафларига эса альбомлар, методик тўпламлар, қўлланмалар, музика асбоблари қўйилган. Ўйинчоқлар, расмлар, кўргазмали қуроллар ҳам кўзга ташланади. «Ёш тарбиячиларга ёрдам»; «Боғчалардаги таомлар», «Болаларда ақл-идрок тарбияси» каби методик бурчаклар ҳам бор. Бу хил материаллар бола шахсини тарбиялашда муҳим ўрин тутишини салкам чорак асрлик иш тажрибамда қайта-қайта синадим.

Боғчамиз Оққовоқ посёлкасидагина эмас, балки райондаги намунали болалар масканларидан биридир. Бунда, шубҳасиз Бутуниттифоқ пахтачилик институтининг оталиқ ёрдами катта бўлаяпти. Муассасамиз марказий экспериментал базага қарашли эмасми, институт ремонт ишларидан тортиб, озиқ-овқат билан таъминлашгача — ҳамма-ҳаммасини ўз зиммасига олган.

Боғчамиз тарбияланувчилари ҳамиша меҳрибонлар оғушида.

БИЛИМЛАРГА ПУХТА ЗАМИН

Иброҳим ПАРСОЕВ,
«Узглавснабторгпрос» бошқармасининг бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

ЎҚИТИШ ва таълим-тарбия ишларининг муваффақияти қатор омилларга боғлиқдир. Кўргазмали ўқув қуроллари, техника воситалари ҳам пухта билимга замин ҳозирлашда алоҳида ўрин тутади. Мактаб таълими системасида кўргазмалиликка катта аҳамият берилаётганлигининг боиси ҳам ана шунда.

Дарҳақиқат, ҳаёт илгарилаб бормоқда, фан ва техника жадал ривожланмоқда. «Ҳозирги замонда билимларнинг ҳажми жуда тез ўсиб бормоқда,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев.— Илмий ахборотларнинг кўпайиб бораётган оқимларини... ўқувчиларга шундай бир тарзда етказиб бериш кераки, бу нарса уларни турмуш кучоғига кирганларида ўзларига дуч келадиган янги техникани, янги технология жараёнларини эплаштира оладиган қилиб тайёрлашда ёрдам берадиган бўлсин».

Бу юксак талаблар ўқитиш методини турмуш тақазоси асосида ташкил этиш вазифасидан келиб чиқади. Шунинг учун ҳам илғор педагогик коллективлар машғулотларни кабинет системаси асосида ташкил этиб, техника воситаларидан унумли фойдаланмоқдалар.

Мактаблар учун ўқув-кўргазмали қўлланмалар фондлари ажратилмоқда. Шу билан бирга кинолаштириш ташкилотлари ёрдамида халқ маорифи органлари мактаб кинотеатрлари ташкил этишди. Мактаблар ва педагогика ўқув юртларидаги таълим-тарбия жараёнида кинофильмлардан фойдаланишни янада яхшилаш тадбирлари кўрилди.

Эндиликда билим ўчоқларининг кўпи ўз телевизори, кодоскоплари, диапроекторларига эга. Шунингдек, улар диапозитивлар, диафильмлар, фильмлар билан таъминланмоқда. Янги 1979—1980 ўқув йилида кўргазмали ўқув қуроллари ва техника воситалари учун ажратиладиган фондлар янада ортади. Шу йилнинг ўзида республика халқ маорифи муассасаларига 11 миллион сўмликдан ортиқ бу хил маҳсулотлар юборилди.

Мактабларнинг лингафон кабинетларини жиҳозлаш учун 360 та комплект ажратилди. Билим ўчоқлари «Украина-5» типидаги кинопроекторлардан 50 таси, «ЛЭТИ» маркали 255 та диапроектор, 900 та электрофон ва шу каби бошқа техника воситаларига эга бўладилар. Шунингдек, улар кўплаб кодоскоп, эдиаскоп, фильмоскоплар билан таъминланадилар.

Билимларга пухта замин ҳозирлаш мақсадида яна қўшимча тадбирлар белгиланди.

ҲАМ ИЛМ, ҲАМ ҲУНАР

Рихсибой РАҲМАТОВ,
область ҳунар-техника таълими бошқармасининг инспектори.

КАСБЛАР кўп, улардан ўзингга ёққанини танлаб ол, деб ёзган эди шоир. Дарҳақиқат, ўсмир мустақил ҳаёт қучоғига қадам қўяр экан, у ёки бу касб-ҳунарни танлайди, унинг сир-асрорларини ўрганиб, ардоқлайди.

Маданий, техник саводли, юқори малакали кадр бўлиб ҳаётда ўз ўрнини топганга нима етсин! Ҳунар-техника таълими системаси орқали худди шундай истиқбол эгалари етишиб чиқмоқдалар.

Ҳозир областимизда 49 та ҳунар-техника билим юрти мавжуд. Муносиб ўринбосарлар ана шу даргоҳлардаги 62 ихтисосликдан истаганини танлаб олишлари мумкин. Бунинг учун барча қулайликлар муҳайё қилинган. Янги техника, машиналар, асбоб-ускуналар ажратиб берилмоқда. Талабаларга юқори малакали педагоглар, ишлаб чиқариш таълими усталари — мураббийлар ўз билим ва тажрибаларини сидқидилдан ўргатадилар.

Шунингдек, фойдали касбнинг бошини тутиш билан бирга ўрта маълумот берадиган билим ўчоқлари сони ортиб бормоқда. Ҳозир бундай даргоҳлардан 26 таси ишлаб турибди. Уларда ўқувчилар умумий сонининг 60 процентн таҳсил кўради.

Шу ўқув йилида областимизда ўнга яқин янги шаҳар ва қишлоқ ҳунар-техника билим юрти ўз эшикларини кенг очди. Чирчиқ ва Олмалиқ шаҳарларида ташкил этилган кадрлар ўчоқлари ёш бинокорлар маосканларига айланди.

Дала гвардиячиларини ўқитадиган билим юртлари ҳам кўплаб ёшларни қабул қилди. Бундай янги ўчоқлар Чиноз, Бўка, Калинин ва бошқа районларда ишга тушди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, қишлоқлардаги билим юртлари механизаторлар, чорвадорлар тайёрлаш билан бирга индустриал кадрлар сафини кенгайтириш билан ҳам бевосита шуғулланадилар.

Чирчиқ шаҳрида капролактам комплекси қурилишига малакали монтажчилар тайёрлаб бериш мақсадида жойларда алоҳида группалар очилди. Олмалиқ кон-металлургия комбинати ҳунар-техника билим юрти эса янги махсус бўлимга эга бўлди.

Ишчи ва деҳқон синфининг малакали, билимдон муносиб ўринбосарларини тайёрлашга бундан буён ҳам катта аҳамият берилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

БОҒЧА-ЯСЛИЛАРГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Газетанинг 10 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Чиноз районидаги айрим хўжаликларда болалар боғча-яслиларга эътибор бирдек эмаслиги танқид қилинган эди.

Ушбу мақолага Чиноз район партия комитетининг секретари ўртоқ Б. Ғуломовадан қуйидаги жавобни олдик:

— Мақола юзасидан текшириш ўтказилиб, текшириш натижаси район халқ маорифи бўлими ходимлари, боғча-яслиларнинг мудирлари, тарбиячилари ўртасида муҳокама қилинди. Район партия комитети халқ маорифи бўлимига мавжуд камчиликларни қисқа вақт ичида бартараф этиш вазифасини топширди. Шунингдек, тарбиявий соатларда ўтказиладиган амалий машғулотлар савиясини яхшилаш, санитария-гигиена талабларига тўлиқ риоя қилишга жиддий эътибор бериш таъкидлаб ўтилди.

«Чайка» болалар боғчасидаги камчиликлар текширишда тўлиқ тасдиқланган. Боғча мудираси Р. Эргашева ўз вазифасига совуққонлик билан қараганлиги учун қаттиқ огоҳлантирилган.

Халқаро болалар йили 1979 йилда Пахта посёлкасида 140 ўринли типовой болалар боғчаси, шунингдек, Навоий ҳамда Энгельс номли колхозларда 90 ўринли боғчалар қурилиб ишга туширилди. Шу кунларда «Қизил Октябрь» колхозида ва «Партия XXIV съезди» совхозида 140 ўринли типовой боғчалар қурилмоқда.

Район партия комитети район халқ маорифи бўлими билан бирргаликда боғча-яслиларда тарбиявий ишларни янада яхшилашга қаратилган тадбирлар белгилади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИМИЗ КОМАНДИРЛАРИ

ЕР, МЕҲР ВА ЖАВОҲИР

...Ҳаёт қизиқ. Ҳамма нарсада мутаносиблик бор. Баъзилари вақт ўтиши билан айнан бир-бирини такрорлайди. Масалан, бола отага ўхшайди ёки яхши одамдан яхши фарзанд туғилади. Одобли, эсли-хушли, вазмин, камтар ўғил-қиз ҳар қандай ота-онанинг ҳам фахри ҳам бахти. Албатта ўғилми, қизми фарзанд. Ота-она учун бирдир. Лекин, очиғини айтганда қиз боланинг иши нозикроқ. «Ўғилники ўйин, қизники қийин», дейишганида донолар тарбиянинг мана шу томонларини ҳам назарда тутган бўлсалар ажаб эмас. Чунки қиз бола вақти соати билан бировнинг эшигига боради. Ана шунда ўстириб тарбия берган, вояга етказган ота-онасининг юзини ерга қаратмасдан, уларга раҳмат келтирса қандай яхши...

Қарийб 70 йил умр кўраётган, ҳаётнинг барча аччиқ-чучукларини татиб кўрган Миржамил отанинг фалсафаси ана шундай. Ота бу гапларни ўз ҳаёт тажрибасига дадил суянган ҳолда айтади. Чунки у 12 фарзанд —беш ўғил, етти қиз тарбиялаган. Қиз чиқарган, келин олган. Ҳаммаси ўз жойида тиниб-тинчиган. Бири-биридан ширин қўша-қўша набиралари бор. Ўригидан данаги ширин деганларидек, набиралар билан хонадонлари обод, турмушлари яна ҳам гўзал.

Миржамил отанинг бу гапларини фақатгина оиласига эмас, ўзи раҳбарлик қилаётган катта хўжалик фаолиятига, коллектив аъзоларининг меҳнатига, етиштираётган маҳсулотига ҳам тадбиқ қилса бўлаверади. Дарвоқе, у раҳбарлик қилаётган катта хўжалик ҳам аҳил бир оилани эслатади.

Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхози асосан сабзавот экинлари уруғи етиштириш учун ихтисослаштирилган. Колхоз областимиз, қолаверса республикамиз сабзавоткор хўжаликларига пиёз, помидор, лавлаги ва резаворлар уруғи етказиб беради.

Сир эмас, ҳар қандай экиннинг уруғи тоза бўлса, парвариши маромида бўлса, етиштирилаётган маҳсулот ҳам сифатли бўлади. Ёки, раис бува таъбири билан айтганда, деҳқончилик уруғчиликдан бошланади. Шунинг учун ҳам уруғ етиштирувчилар келгуси йил ҳосили учун маълум миқдорда жавобгар саналадилар. Даласидан мўл ва баракали хирмон кўтарган деҳқон «Уруғи тоза экан, етиштирганга балли» деса қандай яхши.

Колхоз раиси, суяги деҳқончиликда қотган асл деҳқон Миржамил ота Мирсоатов бундай самимий ва илиқ гапларни жуда кўп эшитган. ...1932 йили Самарқандда қишлоқ хўжалиги билимлари бўйича олий маълумот олган йигит комсомол йўлланмаси билан Қашқадарё областига ишга юборилади. Меҳнат фаолиятини агрономликдан бошлаган Миржамил Мирсоатов сўнгра масъул лавозимларда ишлади. Область партия комитетининг секретари сифатида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшди.

Вақт тақозоси, партия йўлланмаси билан М. Мирсоатов ўзи туғилиб ўсган она шаҳри — Тошкентга қайтди. Шунга ҳам салкам 20 йил бўлибди. Аввалига «Красний водопад» таянч тажриба базасига раҳбарлик қилди. Мана 17 йилдирки, Миржамил Мирсоатов «Коммунист» колхозида раис.

— Дастлабки йилларда колхоз жуда камқувват хўжаликлардан бири эди,— деб эслайди у. Йиллик даромад ҳозиргига нисбатан тахминан 7 марта кам эди. Йилига аранг 400—450 минг сўм даромад қилар эдик.

Ўша йилларда ҳам колхозчилар сабзавот экинлари уруғи етиштириш билан шуғулланганлар. Лекин, олти ой қилинган меҳнат ҳам бир, шамолда уруғ шопирадиган 10—15 кунлик меҳнат азоби ҳам бир бўларди. Даладан йиғиштириб олинган пиёз бошоқлари қуритилиб, янчилар, сўнгра эса араваларга ортилиб, қирлик жойларга олиб келиниб, шамол бўлиши кутиларди. Қўлда эланган уруғ шамолда икки-уч марта шопирилиб, сўнгра сараси ажратилар эди.

Йиллик топшириқ — 2 тонна уруғ ажратиб олиш учун 50 нафар колхозчи 10 кун оғир шароитда меҳнат қиларди.

— Энди-чи?

Энди колхоз йилига 120—140 тоннагача уруғлик етиштиради. Ерга уруғ қадаш, экинни парваришлаш, ҳосилни йиғиб-териб олиш ва ниҳоят уруғликни ажратиб олишгача бўлган барча жараёнлар техника зиммасига юклатилган.

1967 йилда республика партия ва ҳукуматининг қарори билан колхоз уруғчилик хўжалигига ихтисослаштирилгач, бу соҳада катта ўзгаришлар рўй берди. 4 гектар майдонга махсус цех қурилди. Қуритгич майдончалари асфальтланди. Катта-катта 4 та бостирма барпо этилди. Уруғлик цехи замонавий техника воситалари билан таъминланди.

Шамолда шопиришдан чет элдан келтирилган «Суперпепкус» деб номланадиган замонавий гигант уруғ ажратувчи машинагача бўлган йўл анча машаққатли бўлди.

Хўжаликнинг уруғчилик цехи... Кираверишдаги кенг асфальт майдонга янчилган пиёз бошоқлари тоғ-тоғ қилиб уйиб қўйилган. Уруғ ажратадиган машиналар бир маромда ишлаб турибди. Ҳамма ишни — шопиришни ҳам, элашни ҳам ана шу техника бажаради. Сифатли маҳсулот аста-секин бункерларга ўрнатилган қопга тушяпти.

— Гигант машиналар ёрдамида ҳар куни 4—5 тоннадан сифатли уруғлик ажратиб оляпмиз. Бунинг учун бор-йўғи 12 нафар ишчи кучи бириктирилган. Ишимизнинг унумли бўлаётганлиги энг аввало даладан сифатли маҳсулот келтирилаётганлигининг натижасидир,— дейди цех механиги В. Кучеренко.

Дарҳақиқат, етиштирилаётган маҳсулот сифати уруғчиликда ҳам бош мезон ҳисобланади. Колхозчилар бу борада катта тажриба тўплашган. Шунинг учун ҳам айрим звено ва бригадаларда пиёз уруғи ҳосилдорлиги гектар бошига пландаги 300 килограмм ўрнига 600—900 килограммни, айрим ҳолларда эса ҳатто 1 тоннани ҳам ташкил этаётир.

Хўжаликда юқори ҳосил етиштириш ҳақида колхоз раиси М. Мирсоатов мана шундай ҳикоя қилади:

— Ерни алдаб бўлмайди. У меҳнатингга яраша ҳосил, эътиқодингга, меҳри-муҳаббатингга лойиқ ҳайр-эҳсон, қут-барака беради. Шунинг учун ҳам ерни ардоқлаган, эъзозлаган деҳқон мўл ҳосил устаси, деб ҳурмат топади. Ҳа, ер тўйса, эл тўяди деб, бежиз айтишмаган.

Лекин, ердаги бегона ўт уруғларини алдаса бўлади. Бу бироз меҳнат талаб қилса-да, яхши самара беради. Биз келгуси йил ҳосили учун айни шу кунларда тайёргарлик кўряпмиз. Эртаки сабзавот экинлари ҳосили йиғиштириб олинган майдонларнинг барчасини пешма-пеш шудгор қилиб қўйганмиз. Шудгорланган ерга наридан-бери ариқ олиб сув тараб юбордик.

Бунинг натижасида бегона ўт уруғи ривожланиши, униб-ўсиши учун жуда қулай шароит вужудга келади. Орадан кўп ўтмай, майдонни ўт майсалари босади. Майсаларнинг авж олишлари учун яна бироз фурсат қўйиб берамиз. Бегона ўт авжи ривожланган пайтда далаларга яна ҳайдов тракторини соламиз. Бу билан, биринчидан, даладаги бегона ўт уруғларини маълум миқдорда йўқотган бўламиз. Иккинчидан эса шудгор сифати яхшиланади: тупроқ майинлашади, унумдорлиги ортади. Бир неча йилдан бери сабзавот экинларидан мўл ҳосил олаётган эканмиз, бунинг бош омилларидан бири қайта шудгорлашдир.

Цехимизда етиштирилаётган маҳсулотнинг қарийб 90 процентини пиёз уруғи ташкил этади. Шунинг учун ҳам сабзавотнинг бу турини етиштиришга жиддий эътибор берамиз. Баъзилар, уруғлик учун майда нуш пиёзи экилса ҳам бўлаверади. дейишади. Менимча, бу нотўғри фикр. Тажриба шуни кўрсатяптики, кузда катта-катта пиёзлар ерга қадалса, яхши самара беради. Чунки келгуси йилга келиб ана шу пиёзларнинг ҳар бири 4—5 тадан карнай чиқаради. Ҳосилдорлик шунга яраша кўтарилади.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларга қарши режали равишда кураш олиб бориш ҳам катта аҳамиятга эга. Шу мақсадда биз экинларга химиявий ишлов беришнинг энг қулай муддатларини белгилаб олганмиз. Хавфли касалликларга қарши кузда — экилган пиёз яхши майсалагач биринчи марта, баҳорда экин майсалари авжи ривожланаётган пайтда иккинчи марта ва ниҳоят пиёз карнай чиқара бошлаганда учинчи марта дорилаймиз. Бу жараёнларнинг ҳаммаси механизация зиммасига юклатилади. Колхозимиз етарли миқдорда ОВХ-14 агрегатига эга.

Кузда экилган экинларни қишловдан қандай олиб чиқиш ҳам ҳосилдорликни белгилайди. Ерга қор тушгунга қадар пиёз майсаларини камида бир қаричга етказиб олинса, мақсадга мувофиқ бўлади. Бунинг учун экинни кузда бир марта, агар об-ҳаво иссиқ келса икки марта суғориш керак.

Ана шу тадбирларнинг ҳаммаси бекаму-кўст амалга оширилса, сўзсиз ҳосилдорлик гектар ҳисобига 2—3 центнердан ошади. Бу рақамларнинг қиймати айниқса уруғчиликда салмоқлидир. Ҳосилдорликни 3 центнерга ошириш икки план миқдорида уруғ тайёрлаш деган гап.

Кўп йиллар давомида орттирилган бу тажрибага хўжаликнинг ҳар бир бригадаси, звеноси қатъий амал қиляпти. Шу боисдан ҳам Ленин ордени кавалери Турғун Хожиев, Ортиқ Ҳикматов, Обид Абдуллаев каби тажрибали деҳқонлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик муттасил ошмоқда. Шу билан бирга етиштирилаётган маҳсулот сифати яхшиланиб, таннархи арзонлашяпти.

...Колхозчилар ана шундай ибратли тадбирларни амалга ошираётганликлари туфайли қишлоқлар обод, турмушлари янада гўзал бўлиб бораётир. Янги-янги турар-жой бинолари қад кўтаряпти. Бугунги кунда қишлоқдаги 4 та замонавий мактаб, минглаб ўғил-қизларни ўз бағрига олган. Жажжи эркатойлар учун эса колхоз ҳамма имкониятларга эга бўлган иккита замонавий болалар боғчаси қуриб берди. Яқинда уларнинг бири Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг фахрий мукофоти билан тақдирланди.

...Одатда деҳқон қалб қўри, пешона тери билан етиштирилган ҳосилни ўз фарзандига қиёс қилади. Тажрибали деҳқон Миржамил ота Мирсоатов раҳбарлик қилаётган хўжалик аъзоларида ҳам ана шундай яхши хусусият бор. Улар ҳам ўз хўжаликлари далаларида етиштирилган маҳсулотни кўпроқ «келинг»га ўхшатишади. Чунки, улар етиштирган уруғлик бошқа хўжалик давлаларига экилади. Ўшанда мўл ҳосил етиштирган сабзавоткор деҳқончилик уруғчиликдан бошланишини, у эккан уруғни эса ўз касбининг усталари, ҳалол ва диёнатли кишилар етиштирганлигини эсласалар, шунинг ўзи Миржамил ота учун, у раҳбарлик қилаётган хўжалик аъзолари учун энг катта мукофотдир.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

◆

Суратларда: (юқорида) колхоз раиси Миржамил ота Мирсоатов; (пастда) хўжалик уруғчилик цехида пиёз ва помидор уруғини ажратиб олиш жараёнлари.

А. Абалян фотолари.

СУТ СОҒУВЧИЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Калинин районидаги «Москва» совхози чорвачилик фермасининг ҳурмат тахтасида комсомол аъзоси Зиёда Акабоеванинг фотосурати пайдо бўлди. У йил бошидан буён 22 бош сигирнинг ҳар биридан 208 минг килограммдан сут соғиб олди. Бу — хўжаликдаги энг юқори натижадир.

Фермадаги бошқа чорвадорлар ҳам яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Гулнора Қосимбекова, Саула Бекмирзаевалар ҳар бир сигирдан бир йилда сут соғиб олишни 800 килограмм кўпайтиришга қарор қилдилар.

Ҳозир фермада чорва қишловига зўр тайёргарлик кўрилмоқда. Сенаж, сомон, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириқлари ошириб бажарилди. Ана шу озуқани ғамлаб қўйиш ферма чорвадорларига қиш мавсумида ҳам сигирлардан кўп сут соғиб олиш имконини беради.

Тошкент области.

(ЎзТАГ мухбири).

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз сут-товар фермасида меҳнат қилаётган сут соғувчилар илғорлар ташаббусига қўшилиб, тобора яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) ферманинг пешқадам сут соғувчилари Т. Раҳматуллаева, Г. Сулаймонова ва С. Қосимова ўртоқлар. Уларнинг ҳар бирига 25 тадан сигир бириктирилган.

ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШИЛМОҚДА

Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг Алексей Ли бошлиқ бригадаси миришкорлари бу йил зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Уларнинг аҳди — 83 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан «оқ олтин» етиштириш.

Пахтакорлар шу кунларда ҳам ғўза парваришини бўшаштираётганлари йўқ. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, суғориш жадал суръатларда олиб борилаётир. Бу ишларда сувчилардан С. Апирбоев, Н. Фармонов, колхозчилардан А. Жўрабоева, Р. Абдусаматова, Ж. Ашурбоевалар кўпчиликка ўрнак бўлаётирлар. Бригада аъзоларининг ғайрат-шижоати туфайли ғўзалардаги ҳосил нишоналари кўпайиб боряпти. Ҳозир ҳар тупда ўртача 8—10 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин.

Бригадада ҳосил йиғим-терими тараддуди ҳам кўрилмоқда. Йўл ва кўприклар ремонт қилиниб, хирмонлар тартибга келтириб қўйилди. Бригадага ажратилган иккита пахта териш машинаси ҳам ишга тахт.

Н. НОРҚОБИЛОВ.

ПОМИДОР МЎЛ

Ҳаким Давлатов тажрибали бригада бошлиқларидан. Мана 20 йилдирки, у сабзавотчилик бригадасига етакчилик қилиб, эл дастурхонини ёз неъматлари билан маъмур этишга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Коммунист Ҳ. Давлатов бошчилик қилаётган коллектив аъзолари ҳар йили социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришади. Бригада далаларида бу йил ҳам сабзавот экинларидан мўл-кўл ҳосил етиштирилди.

Бу ерда, айниқса, помидор юқори ҳосил тўкди. Деҳқонлар пешона тери тўкиб етиштирилган помидорни қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун ғайрат қилиб, хўжаликда биринчи бўлиб планни ўриниладилар. Ҳозирги кунгача бригада далаларидан гектар бошига 500 центнердан помидор териб олинди. Бу икки план бажарилди, демакдир. Бригада миришкорлари помидор ҳосилдорлигини 900 центнерга етказиш учун иш суръатини тобора авж олдиришмоқда.

Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхозда помидордан мўл ҳосил етиштираётган бундай бригадалар кўп. Шу кунгача Йўлдош Иброҳимов ва Султон Деҳқонов ўртоқлар бош бўлган бригадаларда гектаридан 400—500 центнердан помидор териб олинди. Колхоз эса давлатга помидор сотиш халқ хўжалик планини районда биринчи бўлиб ортиғи билан бажарди. Эл дастурхонига 640 ўрнига 700 тоннадан ортиқ помидор тортиқ этилди. Колхозда ҳар гектар ердан шу кунгача йиғиштириб олинган ҳосил 350 центнердан ошди.

— Ҳали далаларимизда ҳосил кўп,— дейди колхоз раиси Султон ака Ғиёсов.— Биз деҳқонларимиз билан маслаҳатлашиб ҳар гектар ердан яна 250 центнердан помидор териб олишга қарор қилдик. Олинган социалистик мажбуриятларимизни ортиғи билан бажариш учун экинларни парвариш қилиш, йиғим-терим ишларини тобора авж олдиряпмиз. Ҳозир ҳар куни давлатга 15—20 тоннадан помидор жўнатаяпмиз.

Шунингдек, хўжаликда бошқа сабзавот экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда. Колхоз бўйича ҳозирча давлатга 5000 тоннага яқин сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди.

Н. ҚОДИРОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯДА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ

Дунай бўйидаги Оряхово шаҳрининг медицина ходимлари ва аҳолиси Болгариядаги дастлабки даволаш муассасаларидан бири ташкил этилганлигининг 100 йиллигини нишонладилар. Болгария усмонийлар зулмидан озод қилинган дастлабки йилларда рус дала лазарети базасида ташкил этилган ана шу касалхонада 1 врач ва 10 та бемор учун ўрин бор эди. Ҳозир шаҳарда энг янги медицина приборлари билан жиҳозланган замонавий касалхона ишлаб турибди.

Мамлакатнинг буржуа ҳукмдорларидан халқ соғлиғини сақлаш системасига қолган мерос аянчли эди. 1944 йилгача Болгарияда ишлаб турган сал кам 160 касалхонанинг ярмидан кўпроғи хусусий эди. 6 миллион кишига 10 мингдан сал кўпроқ жой тўғри келар эди.

Эндиликда врачлар ва бошқа медицина ходимларининг 80 минг кишилик армияси меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини назорат қилиб турибди. 1 врачга 432 киши тўғри келади. БХРнинг тўртта олий ўқув юртида ҳар йили турли профилдаги врачларнинг янги-янги кадрлари чиқарилмоқда.

ҲАМКОРЛИК НАТИЖАЛАРИ

БУДАПЕШТ. Венгрия индустриал районларнинг харитасида кейинги йилларда Совет—Венгрия ҳамкорлиги доирасида барпо этилган ўнлаб катта саноат корхоналари пайдо бўлди. ВХР машинасозлигининг энг катта корхоналаридан бири — Венгрия кемасозлик ва кранасозлик заводи шулар жумласидандир.

Икки қардош мамлакат кемасозлари ҳамкорлигининг йилномасига кўпгина шонли саҳифалар ёзилган. Завод тарихи советлар мамлакати билан чамбарчас боғланган. Совет ва венгер мутахассислари урушдан кейин заводни қайта тиклашда ёнма-ён меҳнат қилдилар. Ишлаб чиқаришни биргаликда йўлга қўйдилар, дарё ва денгиз кемаларининг, портал кранларнинг, шатакчи кемаларнинг ўнлаб янги моделларини ишлаб чиқдилар. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи Венгрия корхонаси маҳсулотларининг энг катта буюртмачисидир. Венгер кемасозларининг қўллари билан бунёд этилган портал кранларини бугунги кунда СССРдаги 50 дан кўпроқ денгиз ва дарё портларида кўриш мумкин.

ГУРКИРАБ РИВОЖЛАНМОҚДА

ПРАГА. Социалистик Чехословакиянинг граждан ҳаво флоти совет авиация техникасидан фойдалана бошланганлигининг ўттиз йиллигини нишонлади. Ана шу йиллар мобайнида Чехословакия авиалиниялари (ЧСА) авиакомпанияси гуркираб ривожланди ва ЧССРнинг самолёт парки муттасил янгиланиб турди.

Ҳозир ЧСА парки халқаро линияларда қатнашиш учун Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган замонавий машиналар билан тўла-тўкис таъминланган.

Шу беш йилликда ЯК-40 ва ТУ-134 А маркали самолётлар ИЛ-18 лайнерларининг ўрнини эгаллади. ИЛ-62М самолёти навбатдаги янгилик бўлиб, унга ҳамма қойил қолмоқда, шулардан бири ҳозирдаёқ фойдаланилмоқда. Шу йил охирида ва келгуси йил бошида ЧСА ана шу маркадаги икки машинани олади.

Ҳозирги вақтда авиакомпания ҳаво маршрутларининг масофаси 110 километрдан ошади. Бу маршрутлар Прагани Европа, Осиё, Африка ва Америкадаги 50 дан зиёд шаҳар билан боғлайди. Прага — Москва трассаси энг серқатнов бўлиб, бу трасса орқали ҳар йили сал кам 300 минг пассажир ташилмоқда.

МЕХАНИЗАТОРЛАР КЕНГАШИ

ПХЕНЬЯН. Бу ерда қишлоқ хўжалик механизаторларининг кенгаши бўлди. Кенгаш қатнашчилари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялашни жадаллаштириш масалаларини муҳокама қилдилар. Улар тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машина-механизмлари ишлаб чиқаришни, механизатор кадрлар тайёрлашни кўпайтириш, ҳозир қишлоқда мавжуд бўлган моддий-техника базасидан самарали фойдаланиш муҳимлигини қайд этиб ўтдилар. Кенгаш қатнашчилари чорвачилик, сабзавотчиликда ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқларида механизацияни амалга ошириш тадбирларини муҳокама қилдилар.

(ТАСС, 5 сентябрь).

Ж. НКОМОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НАЙРОБИ, 4 сентябрь. (ТАСС). Зимбабве ватанпарварлик фронтининг раҳбарларидан бири Ж. Нкомо Кенияда чиқадиган «Кикю Ревью» журналининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: Ватанпарварлик фронти Солсбери режимининг ирқчи жазо армиясини тарқатиб юборишни, уни ватанпарварларнинг отрядлари базасида янги қуролли кучлар билан алмаштиришни ва чинакам эркин сайлов ўтказишни талаб қилади. Родезия юзасидан яқинда Лондонда бўладиган конференция, деди у, Зимбабве ватанпарварларининг ғолибона озодлик кураши шароитида ўтади. Ж. Нкомо Англиянинг Родезия масаласидаги ғаразли сиёсатини қоралади.

Фронт раҳбари Франс пресс агентлиги билан қилган бошқа бир суҳбатида бутун ҳокимиятни африкалик кўпчилик қўлига топшириш Лондон конференциясининг марказий масаласи бўлиши керак, деб таъкидлади. Родезиядаги ҳокимиятни оқ танли озчилик босиб олганлиги — ҳозирги аҳволнинг, жумладан мамлакатдаги ҳарбий можаронинг асосий сабабидир.

Ж. Нкомо империалист давлатларнинг Африка жанубидаги икки юзламачилик сиёсатини қаттиқ танқид қилди. Бу регионда Ғарб ўзи учун манфаат ундириб олишга интилмоқда ва шу сабабли Жанубий Африкадаги ирқчи режимларга ҳомийлик қилмоқда, деб таъкидлади у.

Ватанпарварлик фронти қитъа жанубидаги ирқчилик, фашизм ва жабр-зулмни тугатишни ўз бурчи деб ҳисоблайди ва Африка халқларини шу мақсадга эришиш учун курашда бирликни мустаҳкамлашга чақиради.

Ж. Нкомо қўшилмаган давлатлар ташқи ишлар министрлари кенгашининг фронтни қўшилмаслик ҳаракати сафига қабул қилиш тўғрисидаги қарорини табрикдаги. Фронтни Зимбабве халқининг бирдан-бир қонуний вакили, деб эътироф қилиш мамлакатимиздаги аҳволга катта таъсир ўтказади, деб уқтирди у.

Совет Иттифоқи, Куба ва бошқа социалистик мамлакатларининг Зимбабве ватанпарварларига бераётган ёрдамини Ж. Нкомо юқори баҳолади.

ХАЛҚАРО ПЛОВДИВ ЯРМАРКАСИДА

ПЛОВДИВ, 4 сентябрь. ТАСС мухбири В. Бескромний хабар беради: XXXV халқаро ярмарканинг энг катта чет эл қатнашчиси бўлган Совет Иттифоқи павильонига келувчилар тобора кўпайиб бормоқда. Бугун бу ерда СССРнинг миллий куни.

Шаҳар аҳолиси ва меҳмонлари экспозициямизга гоят қизиқиб қараётганлиги тушунарлидир. У ҳаётнинг барча соҳаларида советлар мамлакати эришган жуда катта ютуқларнинг кичкина «витринаси» бўлиб, социалистик мамлакатлар қардошлик оиласида СССР ғоят тез ривожланаётганлигини акс эттиради.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 30 йиллиги, Совет Иттифоқининг Болгария ва бошқа социалистик мамлакатлар билан интеграция алоқалари — экспозициянинг асосий мавзуларидир.

Совет павильонида жами 30 га яқин ташқи савдо ташкилоти 8 мингдан зиёд экспонат намойиш қилмоқда. Бу экспонатларнинг кўпчилиги Пловдивга биринчи марта келтирилган.

СССР павильонининг катта қисми Ўзбекистон ССРнинг қизиқарли экспозицияси учун ажратилган. Хилма-хил экспонатлар орасида совет республикаларининг дўстона оиласида Ўзбекистон эришган ютуқларни акс эттирувчи саноат моллари бор.

«ҚИЗИЛ КИТОБ» САҲИФАЛАРИДА

КУЛРАНГ СУҒУР

Асримизнинг йигирманчи йилларита қадар кулранг суғурнинг алоҳида тур эканлигини ҳеч ким билмас эди. Минг йиллар давомида у бошқалари қаторида саналиб келди. 1925 йили профессор Даниил Николаевич Кашкаров томонидан кашф этилиб, мамлакатимиздаги йирик зоогеограф олим Михаил Александрович Мензбир номи билан аталди. Ўшандан буён у — Мензбир суғури деб аталади.

Суғурлар чўлда, саҳрода, тоғларда яшайди. Улар орасида Тянь-шань тоғларининг ғарбий қисмида ниҳоят чегараланган ҳолда 200 квадрат километр майдонда истиқомат қиладиган тоғ суғурлари йил сайин камайиб бормоқда. Мензбир суғури бошқаларидан рангининг ҳар хиллиги билан фарқ қилади. Бошининг юқори қисми, танаси, биқинлари кулранг ёки қора рангга бўялган. Башараси, баданнинг пастки қисми, панжалари сарғиш тусда. Йил фаслларига қараб унинг ранги тез-тез ўзгариб туради. Шу туфайли тоғлиқлар бу суғурни баҳорда — сариқ сичқон, кузда — қора сичқон деб аташади.

Мензбир суғури бошқа турдаги аждодларига нисбатан майда. Узунлиги 50 сантиметрдан ошмайди, вазни 4 килограммга яқин. У анча пакана, сал қўполроқ. Фақат биринчи қарашда шундай туюлади. Унинг чаққонлиги кишини ҳайратга солади. Бирор, хавфни пайқади дегунча эгилувчан гавдаси кичик инга қандай сиғиб кетганини билмай қоласан, киши.

Суғурлар тўп-тўп бўлиб яшашади. Одатга кўра тоғларнинг шимолий ва шарқий ёнбағирларига ин қурадилар. Чунки, у ерларда қишда қор қалин бўлиб, қор остида қишлаш қулай бўлади.

Август ойида суғурлар ин қуришга киришади, қишловга тайёргарлик кўришади. Бу пайтга келиб ҳайвонлар семириб дангаса бўлиб қолишади: баъзан 5—6 кун офтобда исиниб ётишади. Ёз бўйи йиғилган ёғни эҳтиёт қилишади. Чунки қишки уйқуда бу ёғлар асқотади.

Қишки инлар одатда чуқурлиги уч метрга қадар бўлади. Ичига қишда бутун оила — ўндан ортиқ суғур жойлашади. Улар ухлаётганда ҳарорат баданда 4—6 даражага тушади. Суғурлар шу тариқа апрель ойига қадар ухлашади.

Улардан одатда 2—3 та, баъзан 4—5 та бола туғилади. Болалар ниҳоят секин ривожланади.

Мензбир суғури ўзининг шифобахш ёғи, ажойиб мўйнаси учун аёвсиз равишда қирилиб келди. Шу туфайли эндиликда унинг сони йил сайин камайиб бормоқда. Улар 40 мингтадан ошмайди. Бунинг устига суғурнинг инини бузиб овлайдиган оқ тирноқ айиқ, бўри, тулки, бургут сингари душманлари ҳам ҳисобга олинса, ҳайвонларнинг янада камайиб кетиш хавфи бор. Шунинг учун ҳам у «Қизил китоб»га киритилиб, ҳамма ерда овланиш маън этилган.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЖАМОАТ КЎРИГИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг хўжалик механизмини янада такомиллаштириш ва унинг ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисидаги қарорида кредитни ривожлантиришга, ундан барча миқдор ва сифат кўрсаткичларининг яхшиланиши учун янада тўлароқ фойдаланишга алоҳида эътибор берилди. Пул ресурсларини меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш, уларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириш учун қулай имкониятлар яратиб беришга сафарбар этиш чораларини амалга оширишга даъват этилган омонат кассаларининг роли муттасил ортиб бормоқда. Юқоридаги қарорда уларнинг бу ролини яна анча кучайтириш назарда тутиляпти.

Омонат кассаларининг жамоат кўригини ўтказиш ишимизни яхшилашнинг таъсирчан, синалган воситасидир. Анъанага амал қилиб, бу йил ҳам шундай кўрик ташкил этдик. У 1 сентябрдан 1 октябргача давом этади. Бу кўрик халқ депутатлари область Совети ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг қарори асосида ўтказилмоқда.

Кўрикни ўтказишдан мақсад омонат кассаларининг фаолиятини янада яхшилаш, уларнинг хизмат маданиятини тағин ҳам оширишдан иборатдир. Ҳар бир омонат касса коллективида меҳнаткашларга ғамхўрлик ва эътибор билан муносабатда бўлиш муҳити вужудга келтирилади, барча пул операциялари тез ва аниқ расмийлаштирилади.

Меҳнаткашлар ўртасида омонатларни ва аҳолининг вақтинча фойдаланилмай ётган маблағларини омонат кассаларида сақлашнинг аҳамияти ва фойдаси ҳақида кенг тушунтириш ишлари олиб борилади. Ҳалқимиз моддий турмуш шароитининг тобора яхшиланиб бориши туфайли омонатлар сони ва миқдори кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда область омонат кассаларидаги омонатлар қолдиғи 415 миллион сўмни ташкил этади. Бу беш йиллик бошидагига нисбатан 154 миллион сўм кўпдир. Областда омонат кассалари тармоғини кенгайтиришга эътибор кучайтирилмоқда. Ҳозирги вақтда 331 та, шу жумладан 18 та марказий, 87 та биринчи разрядли, 116 та иккинчи разрядли кассалар ва 110 та агентликлар ишлаб турипти. Омонат кассалар сони ҳам кўпайиб бормоқда. Ўнинчи беш йиллик бошидан бери 5 та янги омонат касса очилди.

Кўрикни ўтказишда аҳолига хизмат кўрсатишнинг янги, янада самаралироқ формаларини жорий қилиш масалаларига катта эътибор берилади. Омонатлар бўйича операциялар янада кенгаяди, давлат уч процентли ютуқлар заёми облигацияларини реализация қилиш кўпаяди, коммунал ва бошқа хизматлар учун ҳақ қабул қилиш, аккредетивлар ва ҳисоб чеклари бериш ва бошқа шу каби ҳужжатларни расмийлаштириш такомиллашади.

Омонат кассалари ходимларининг эътибори ишчилар, хизматчилар ва колхозчилар маошини омонат ҳисобларига ўтказиш, шунингдек квартира, коммунал ва бошқа хизмат ҳақини тўлашни омонатлар ҳисобидаги маблағдан тўлаш тартибини ҳар томонлама кенгайтиришга қаратилади. Бу катта иқтисодий ва социал аҳамиятга эга бўлиб, бўш вақтдан янада рационал фойдаланишга ёрдам беради.

Кўрик давомида Чирчиқ ва Ангрен шаҳарлари марказий омонат кассалари, шунингдек Олмалиқ кон-металлургия комбинати, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ангрендаги кўмир разрези, Янгийўлдаги биохимия заводи ва бошқа корхоналар коллективларининг илғор тажрибаси кенг оммалаштирилади. Бу коллективлар маошни омонатларга ўтказиш бўйича тадбирларни амалга оширишга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Омонат кассаларимиз коллективлари меҳнатда янада юксак ва янада сифатлироқ кўрсаткичларга эришиш, барча ҳисоблаш машиналаридан самарали фойдаланиш учун социалистик мусобақани тобора кенг авж олдирмоқдалар. Ҳисобот ишларини, давлат ва аҳоли маблағларини сақлашни яхшилаш бўйича қўшимча чоралар кўрилмоқда.

Область омонат кассалари ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили планини муваффақиятли бажармоқдалар. Лекин, йилнинг қолган вақти ичида қатор муҳим вазифаларни ҳал қилишга тўғри келади.

Биз кўрик кунларида совет ва хўжалик органлари айниқса қишлоқ жойларида омонат кассаларини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишда ёрдамни кучайтирадилар, деб умид қиламиз. Чунки, ҳали ҳам қатор омонат кассалари ноқулай биноларда жойлашган. Айрим хўжалик раҳбарлари, касаба союз ташкилотлари ишчи-хизматчилар маошини омонат кассаларига ўтказишни ташкил этиш билан суст шуғулланмоқдалар.

Жамоат кўриги омонат кассалари ходимлари учун жанговар ҳаракат программасидир. Улар бу кўрик давомида социалистик мусобақанинг сафарбар этувчилик ва тарбиявий ролини янада кучайтирадилар, 1979 йил ва умуман беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун барча ишларни амалга оширадилар.

С. СОБИРЖОНОВ,
Тошкент область Давлат меҳнат омонат кассалари бошқармаси бошлиғи.

Ўзбекистон Бадиий фондига қарашли Тошкент халқ амалий санъати экспериментал ижодий комбинатининг маҳсулотлари аҳоли ўртасида ва республикамизга ташриф буюрувчи туристларда катта эҳтиёж туғдирмоқда. Ҳозирги кунда бу корхона 40 дан ортиқ турдаги керамик идишлар ишлаб чиқармоқда. Суратларда: (чапдан) янги маҳсулот яратувчи рассомлар Т. Шарипов ва Н. Осипова ҳамда тайёр маҳсулотлар бўлимининг сифат назоратчиси М. Ҳамидова.
И. Ғлауберзон ва В. Сироткин фотолари.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЯНГИ МАДАНИЯТ ЎЧОҚЛАРИ

БЎКАДА 600 ўринли томоша зали бўлган қўш қаватли маданият уйи қурилиши бошлаб юборилди. Бу маданият ўчоғида бадиий ҳаваскорлик ансамбллари, турли тўгараклар учун алоҳида хоналар, кутубхона бўлади. Қурувчилар маданият уйи биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ғазалкентда ҳам янги маданият уйи қурилишига киришилди. Бу ерда ҳам санъат ихлосмандлари учун барча қулайликлар яратилади.

ЭКРАНДА ҲАВАСКОРЛАР

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» студияси ижодкорлари ҳозир Самарқандда «Ҳаво акробатлари» фильмини суратга олмоқдалар. Улар кимёгарлар маданият саройи ҳузуридаги С. Соловьёв бошлиқ ҳаваскорларни суратга тушишга таклиф этишганида ёшлар қалби бир олам қувончга тўлди.

Маданият саройида ташкил этилган цирк тўгарагида ҳозир ўнлаб йигит-қиз шуғулланмоқда. Улар турли хил томошалар кўрсатиб кўпчиликни қойил қолдиришган. Ёшларнинг чиқиши кино санъаткорларга ҳам ёқиб қолган эди. Шу боисдан ҳам улар чирчиқлик ёш цирк артистларини янги фильм учун суратга олишга қарор қилдилар.

Маданият саройида ёшларга устозлик қилаётган санъаткорлар оз эмас. Яқинда маданият саройининг бадиий раҳбари И. Ниёзов ва духовой оркест раҳбари А. Бекк ВЦСПСнинг бадиий ҳаваскорлик санъатини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун бериладиган кўкрак нишони билан тақдирландилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ШАХСИЙ ҚУРУВЧИЛАР

«ЎЗГЛАВАВТОПЛЕССТРОЙТОРГ»нинг Салор савдо базасидан ғиштларни
фақат
«Ташгортрансэкспедиция» трансагентлигининг транспортидагина олиб кетиш мумкин

Пишган ғиштни элтиб бериш учун буюртмалар ҳар куни Салор савдо базасида ғиштларни бериш соатларида «ТАШГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» трансагентлиги вакиллари томонидан расмийлаштирилади.

Хизмат ҳақи — прейскурант бўйича тўланади.
Мурожаат учун адреслар ва телефонлар:
Салор савдо базаси — Тошкент шаҳри, Тюльпановский проезди, 19-уй. Телефонлар: 66-19-47, 66-08-61.
Трансагентлик — Тошкент шаҳри, Фрунзе кўчаси, 28-уй. Телефонлар: 33-45-15, 33-12-47.
«ТАШГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» бирлашмаси — Тошкент шаҳри, Каблуков кўчаси, 39-уй. Телефонлар: 33-29-75, 32-77-26.

«Ўзтрансэкспедиция» бошқармасининг хўжалик ҳисобидаги реклама ва информация агентлиги.

МЕҲНАТ ЗАВҚИН КУЙГА СОЛИБ

Ой гўё сарвқомат қиздек тераклар қулоғига зирак бўлипти. Аста эсган шабодада пахтазор тундаги денгиздек чайқалади. Дов-дарахтлар чапак чалади. Йўл бўйидаги дала шийпонидан эса олис-олисларга қўшиқ таралади:

Ҳар бир ғўзанинг тилин
билиб-э,
Мўл ҳосил деб елиб-
югуриб-э,
Фидокорона меҳнат
қилиб-э,
Азамат пахтакорлар,
ҳормангиз!

Чори шоир Хўжамовнинг янгроқ дўмбира остида айтган қўшиқлари дилларни дарров мафтун этиб қўяди. У бахтли ҳаётимизни, меҳнат, ҳалолликни, «оқ олтин»ни улуғлайди.

Шоир куйлашдан тўхтайди. Биз — давра қуриб ўтирган меҳмонларга очиқ чеҳралик билан жилмайиб қарайди.

Чорининг болалик йиллари Қашқадарёнинг олис қишлоқларидан бирида ўтди. У колхозлаштириш даврининг дастлабки қийинчиликларини жуда ёшлигидан ўз кўзи билан кўрди. Отаси ишлайдиган далага тугунда овқат кўтариб бориб, унинг Улуғ Октябрни, озод меҳнатни куйлаган қўшиқларини кўп эшитарди. Бузруквори дарахт соясидан кетмон чопгани кетиши билан унинг дўмбирасини қўлига олиб, қўшиқ машқ қиларди. Кейинчалик у халқ бахшиси Очил шоир билан танишди. Чори ундан дўмбира чертиш, қўшиқ айтишнинг ҳақиқий сирларини ўрганди. Мана 40 йилдирки, қўлидан дўмбира, тилидан қўшиқ тушмайди. Районга келган меҳмонлар у билан учрашишни орзу қилишади.

Даврадагилардан бири:

— Овозингиз жудаям тиниқ, шоир ака! — деб қолди.

Чори шоир чордона қурганча:

— Қуёшнинг илк нурлари таралганида пахтазор оралайман. Қалбимнинг кўри, билагимнинг кучи сарф бўлган ниҳоллар ривожидан хурсанд бўлиб кетаман. Қўшиғимга меҳнат завқи парвоз беради, — дея хушнуд жилмаяди.

Ҳа, Чори ака икки истеъдод соҳиби. Ҳам, пахтакор, ҳам бахши. Меҳнат билан қўшиқни ҳамроҳ қилган киши қалбида доим ҳаётга ташналик, бахтиёр турмушдан завқ жўшиб туради. 24 йилдирки, Чори шоир Хўжамов Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз пахтачилик бригадасига бошлиқ. Бригада йил сайин «оқ олтин»дан мўл ҳосил кўтариб, план-топшириқларини ошириб адо этиб келяпти.

Бу йил бўкаликлар катта, масъулиятли синовни бошдан кечирмоқдалар. Тўсатдан кетма-кет ёққан ёмғир, дўлдан қатор хўжаликлар зарар кўрди. Чори ака бошлиқ бригада даласи ҳам бундан ҳоли бўлмади. Бироқ шоир етакчилигидаги коллектив оғир имтиҳондан муваффақиятли ўтиб олмоқда. 60 гектар ердаги пахтанинг аҳволи яхши. Шона гулга, гул кўсакка айланиб, ҳосил чўғи тобора кўпаймоқда. Бригада ерлари унчалик текис бўлмаганлиги, мураккаб об-ҳаво шароитига қарамай ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашилмоқда. Бунда уларга Чори аканинг қўшиғи ёрдам бермоқда.

Суҳбатимиз қизғин давом этаётган пайтда даврага шоирнинг икки ўғли — Дониёр ва Абдуғани келиб қўшилди. Биринчисини мезбон колхозда катта тракторчи деб таништирди. Ер ҳайдаркан, чигит экаркан. Пахтани пунктга элтиб қўяркан. Кейингиси Совет Армияси сафидан яқинда қайтган. Лекин механизаторлик касбини ҳам эгаллаб олган. Иккаласи отаси билан ишлайди. Зарур бўлса сувчилик қилади. Аслида Чори ака шиpу бадавлат киши — олти ўғил, икки қизи бор.

— Меҳмонларга бир қўшиқ айтиб бер, Абдуғани.

Шоирнинг бу таклифидан кейин сақичдек қора, жингалак сочли, бироз уятчан йигит қўлига дўмбирани олди. Отасидек кўзларини ҳиёл юмиб, аста тебраниб бошлади:

Меҳнат қилган ҳаммага
ҳам ёқади-е,
Ва кўксига орден, медаль
тақади-е...

Унинг ширали овозига пахтазор жўр бўлаётгандек чайқалади. Бояги терак қулоғига исирғадек тақилган ой ёруғроқ кўринади.

Чори шоир мамнун жилмайиб бизга қарайди. Бу боқишида кўрдингизми ҳалол меҳнат натижасини, мени куйлатган ҳам шу меҳнат-да, деяётганини билиб олиш қийин эмасди.

А. ХАТАМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

УЙ БЕКАЛАРИГА ЁРДАМ

ИП-ГАЗЛАМАДАН ВА КАНОПДАН ТИКИЛГАН КИЙИМ-БОШЛАРНИ ЮВИШДА «ПАЛЬМИРА» ВА «МЕЧТА» ПАСТАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ТАВСИЯ ЭТАМИЗ. БУ ПАСТАЛАРДАН БИРИ ЭРИТИЛГАН СУВДА ЮВИЛГАН КИЙИМ-КЕЧАК ЧИННИДЕК ТОЗА БЎЛАДИ, ЯРҚИРАБ ТУРАДИ. ОХОРИ ТЎКИЛМАЙДИ. ПАСТАЛАР ҲАР ҚАНДАЙ ИССИҚЛИКДАГИ ҚАТТИҚ ЁКИ ЮМШОҚ СУВДА ОСОНГИНА ЭРИЙДИ. УНДАН МАШИНАДА КИР ЮВГАНДА ҲАМ, ҚЎЛДА ЮВГАНДА ҲАМ ФОЙДАЛАНСА БЎЛАВЕРАДИ.

Жун, шойи ва синтетик газламалардан тикилган кийим-кечакни «КАШТАН», «РОСЬ» суюқ ювувчи воситалар ёки «ПАЛЬМИРА» пастаси билан ювган маъқул. Улар кирни яхши тозалаш хусусиятига эга. Бу препаратлардан фойдаланиб кир ювиш кўп вақт ва ортиқча куч талаб қилмайди. Ювилган кирлар чўзилмайди.

Бундан ташқари «КАШТАН»дан пластмасса ва эмаль идиш товоқларни, кафель плиталари, чинни, биллур ва шиша идишларни ювишда ҳам фойдаланса бўлади.

Кир ювишда ишлатиладиган бу препаратларнинг ҳеч бири қўл терисига таъсир қилмайди, уларнинг ҳиди ёқимли, препаратлар пухта жойланган.

Синтетик кир ювиш препаратлари бўлган «ПАЛЬМИРА», «МЕЧТА», «КАШТАН», «ЛАНДИШ» «РОСЬ»лар Олмалиқ маиший химия заводида ишлаб чиқарилмоқда.

Уларни шаҳарнинг барча хўжалик магазинларида сотиб олиш мумкин.

«ПАЛЬМИРА», «МЕЧТА», «КАШТАН», «ЛАНДИШ», «РОСЬ» препаратларидан фойдаланинг!

Улар Сизнинг яхши ёрдамчиларингиз бўлиб, кир ювишни енгиллаштиради.

ОЛМАЛИҚ МАИШИЙ ХИМИЯ ЗАВОДИ.
«ЎЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ

Халқаро болалар йили муносабати билан республика педиатрия илмий-текшириш институтида қатор ибратли ишлар амалга оширилди. Илмий муассасанинг клиник касалхонаси эса янги бўлимлар ҳисобига кенгайди.

Болали оналар учун очилган терапевтика бўлими ҳам фаолият кўрсата бошлади. Бундай ихтисослаштирилган марказ иттифоқ бўйича биринчи марта шу шифобахш даргоҳда ташкил топди. Бу ерда оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш юзасидан муолажалар олиб борилади.

Янги бўлим малакали шифокорлар билан таъминланди.

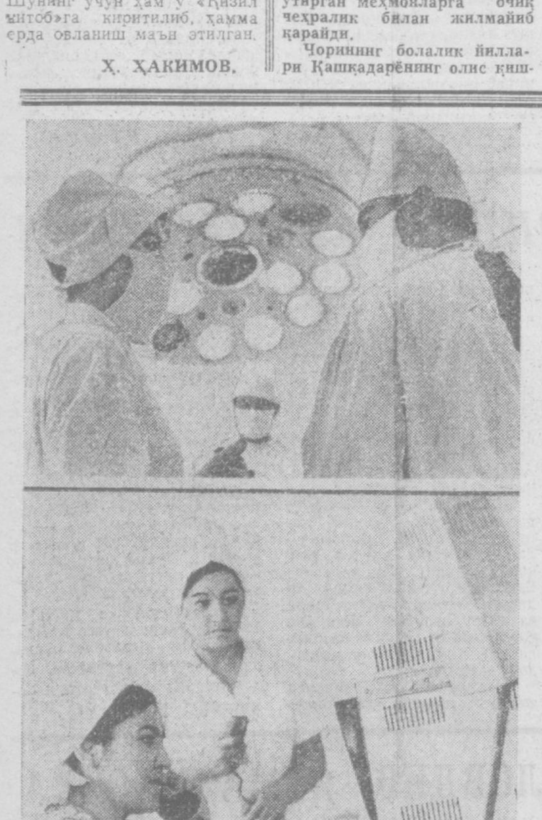

Тошкентдаги 1-клиник касалхонасида икки янги корпус ишга туширилди. Ҳозир бу корпусларнинг бирида 1,5 минг бемор ўз дардига шифо топаётир. Унда 4 бўлим бўлиб, 1,5 минг медицина ходими беморларга юксак савияда тиббий ёрдам кўрсатишяпти. Суратларда: янги корпуснинг операция хонаси; касалхонадаги видеотелефон олдида.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ).

Спорт

СЎНГГИ ТАРАДДУД

12 сентябрда совет футболчилари Афинада Греция терма командаси билан Европа чемпионати саралаш учрашувини ўтказадилар. Бу ўйин ҳар иккала команда учун ниҳоятда муҳимдир. Греция футболчилари ҳисобида бешта, совет футболчиларида эса тўртта очко бор. Сўнгги икки тур ўйинлари олдидан ягона йўлланмага Греция, СССР ва Венгрия футболчилари даъвогарлик қилишмоқда. Бу уч команданинг имконияти бирдек кўринади. Совет футболчилари қолган икки ўйинда фақат ғалаба қозонган тақдирдагина финалга чиқадилар.

Ўтган куни СССР терма командаси Москвада ГДР футболчилари билан ўртоқлик учрашувини ўтказди. Бу жиддий имтиҳон олдидан сўнгги репетиция бўлди. Учрашув 1:0 ҳисобида мезбонлар фойдасига тугади. Ягона тўпни 69-минутда Гаврилов киритди. Совет футболчилари ГДР командаси билан бўлган расмий учрашувларда ягона ғалабани бундан 19 йил аввал қўлга киритган эдилар.

Одессада шу командаларнинг ёшлар состави учрашувида ҳам совет футболчилари устун келдилар. Ҳисоб 2:0. Тўпларни 33-минутда Владимир Никонов ва 55-минутда Валерий Петраковлар киритишди.

●

«БИНОКОР» ШАЙЛАНМОҚДА

Мамлакат чемпионати биринчи лигасида қатнашаётган «Бинокор» хоккейчилари янги мавсумга тайёргарликни кун сайин қизитмоқдалар. Тошкентлик спортчилар Череповецк шаҳрида Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. Беляев соврини учун ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида иштирок этишди. 7 команда қатнашган бу турнирда «Бинокор» иккинчи ўринни эгаллади. Голиблик учун ҳал қилувчи ўйинда 9 тадан очко тўплаган Тюменнинг «Рубин» ва Тошкентнинг «Бинокор» командалари учрашдилар. «Рубин» 4:2 ҳисобида ғолиб келиб, биринчи бўлди. «Бинокор» ҳимоячиси Александр Крамской турнирнинг энг яхши ҳимоячиси деб топилди.

Тошкентлик хоккейчилар чемпионатнинг дастлабки ўйинларини ўз майдонларида ўтказадилар. 25—26 сентябрда Риганинг «Латвияс Берзс» ва 29—30 сентябрда Минскнинг «Динамо» командаларини қабул қилишади.

●

«ТОШКЕНТ КУЗИ» ТУРНИРИ

Қибрайда шахмат бўйича «Тошкент кузи» мукофоти учун Бутуниттифоқ мусобақалари давом этмоқда. Бунда РСФСР, Украина, Қозоғистон, Москва ва бошқа республика ҳамда шаҳарларнинг шахматчилари иштирок этишмоқда. 150 дан зиёд шахматчи дона сураётган бу турнир швейцарча усулда ўтказиляпти. Беш турдан сўнг якутиялик Н. Максименко беш имкониятдан беш очко тўплаб, пешқадамлик қилмоқда. Спорт мастери гулистонлик Леонид Маслов 4,5 очкога эга. Бекободлик Павел Богумил тўрт очко тўплади.

Кеча олтинчи тур ўйинлари ўйналди.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Орлёнок. 10.50 — Рюбецалга йўл. Бадиий фильм. 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.40—15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.30 — Тасвирий санъат тарихи. 16.15 — Халқ оҳанглари. 16.30 — Жонажон табиат. 17.00 — Концерт. 17.40 — Москва ва москваликлар. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халхин-Гол. 40 йил ўтгач. 20.05 — Концерт. 20.25 — Ҳаммаси учун жавобгар. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Учинчи авлод. 2-қием. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Жонажон ўлка. 19.00 — Оламда нима гап? 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон қовунлари. 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дилором Ёқубова куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Журналистларнинг халқаро семинарида. 22.05 — Тоҳир ва Зуҳра. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Шу ерда менинг уйим. Бадиий фильм. 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ёшлик. 20.55 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.25 — Ўқитувчилар учун консультация.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.